

Agro RINKA

ISSN 1648-987X

OFICIALUS INFORMACINIS STATISTINIS LEIDINYS

2004 m. gruodžio mėn. 13 d.

Nr.15

TURINYS

Grūdų ir rapsų rinka 1-5

Cukraus rinka 6

Kiaulienos ir jautienos rinka.....7-10

Paukštienos ir kiaušinių rinka 11-12

Pieno ir pieno produktų rinka 13-16

Bulvių, daržovių, vaisių ir uogų rinka 17-21

Ekologiškų produktų rinka.....22-24

Grūdų ir rapsų rinka

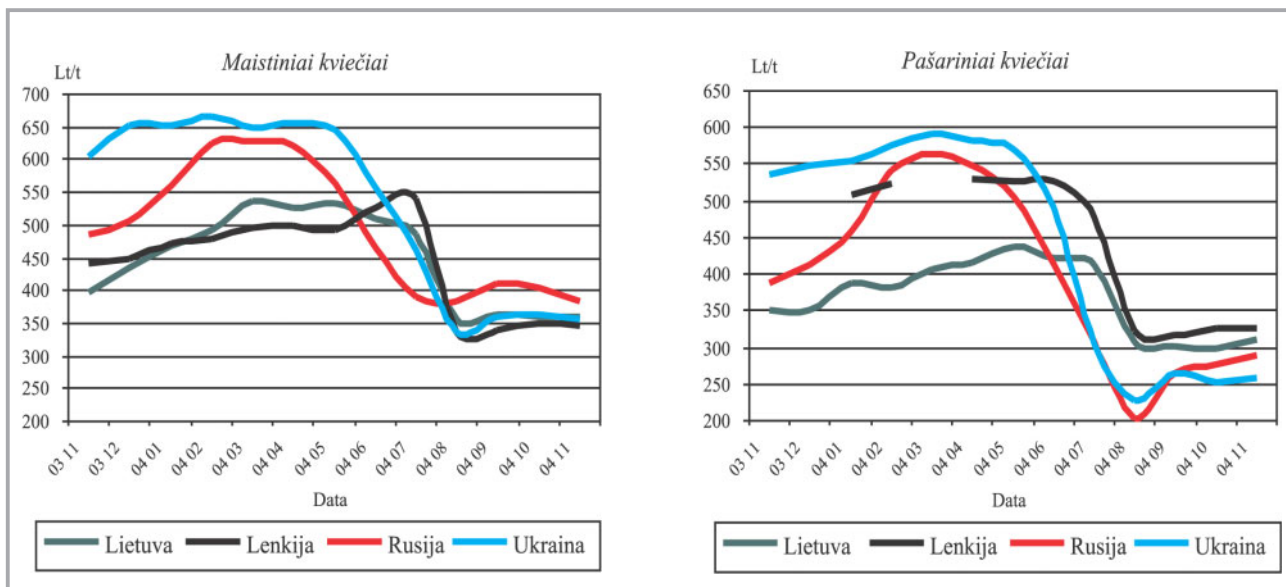
Lietuvos grūdų ir rapsų rinkos apžvalga

Intervenciniai pirkimai

Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros (LŽŪMPRRA) gruodžio 2 d. duomenimis, nuo lapkričio 2 d. gautos 248 paraiškos

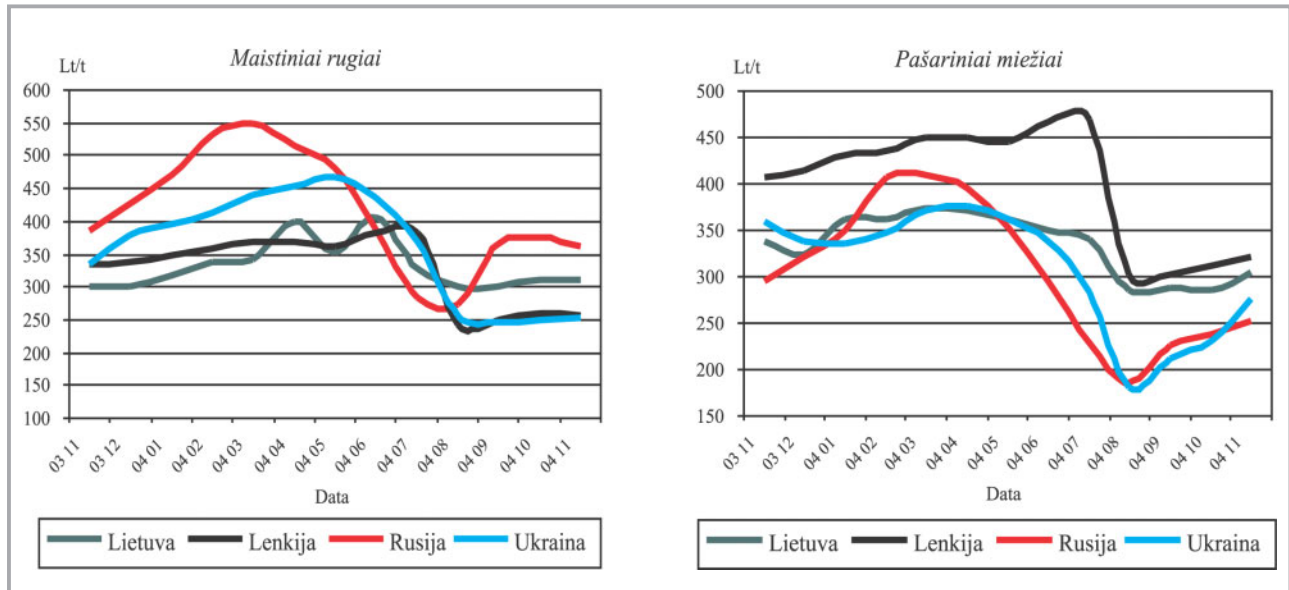
parduoti grūdus (112 kviečiams ir 136 miežiams), pagal kurias siūlomas parduoti į intervencinius sandėlius bendras grūdų kiekis sudaro 99255 t (52368 t kviečių ir 46887 t miežių). Minėtai datai, į intervencinius sandėlius pristatyta 11248,825 t

Maistinių ir pašarinių kviečių kainos Lietuvoje, Lenkijoje, Rusijoje ir Ukrainoje 2003-2004 m., Lt/t*

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZMP, ZSRIR, IKAR, Agroperspectiva

Maistinių rugių ir pašarinių miežių kainos Lietuvoje, Lenkijoje, Rusijoje ir Ukrainoje 2003-2004 m., Lt/t*

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiūtų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZMP, ZSRIR, IKAR, Agroperspectiva

grūdų, iš kurių 5260,68 t priėmė saugoti LŽŪMPRA.

Supirkimas

Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos (ŽŪMPRIS) duomenimis, 49 savaitę (11 29-12 05), palyginus su 48 savaitę (11 22-28), grūdų supirkimas Lietuvoje sumažėjo nuo 66,338 tūkst. t iki 44,087 tūkst. t. Kviečių 49 savaitę supirkta 29,448 tūkst. t (iš augintojų –

22,202 tūkst. t, iš kitų vidaus rinkos subjektų – 7,246 tūkst. t). Rugių supirkta 2,081 tūkst. t (iš augintojų – 1,160 tūkst. t, iš kitų vidaus rinkos subjektų – 0,440 tūkst. t, o importuota iš ES šalių – 0,481 tūkst. t). Miežių minėtą savaitę supirkta 10,126 tūkst. t (iš augintojų – 8,331 tūkst. t, iš kitų vidaus rinkos subjektų – 1,795 tūkst. t). Rapsų supirkimas 48-49 savaitių laikotarpyje sumažėjo nuo 1,075 tūkst. t iki 0,570 tūkst. t.

Grūdų supirkimo kainos Lietuvoje 2004 m. 11 08 - 12 05, Lt/t (be PVM)

Grūdai	Data	46 sav.		47 sav.		48 sav.		49 sav.		Savaitės pokytis, %	
		Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.
Kviečiai											
maistiniai I klasės		325,0	386,0	290,0	390,0	310,0	368,0	307,0	400,0	-1,0	8,7
maistiniai II klasės		278,0	370,0	281,0	348,0	265,3	346,0	284,6	364,0	7,3	5,2
pašariniai		260,0	334,0	247,0	344,0	240,4	343,0	260,0	325,0	8,2	-5,2
Rugiai											
maistiniai		290,0	342,0	290,0	330,0	291,0	330,0	300,0	338,0	3,1	2,4
pašariniai		260,0	300,0	270,0	290,0	260,0	300,0	270,0	400,0	3,8	33,3
Miežiai											
maistiniai		-	-	300,0	310,0	-	-	300,0	310,0	-	-
salykliniai		320,0	462,0	320,0	453,0	350,0	452,0	391,0	456,0	11,7	0,9
pašariniai		232,0	343,0	200,0	320,0	260,0	320,0	200,0	314,0	-23,1	-1,9
Avižos											
		201,0	227,5	198,0	209,7	208,2	214,8	205,0	270,0	-1,6	25,7
Grikliai											
		531,4	611,0	566,3	633,7	585,0	661,2	590,0	673,4	0,9	1,8
Kvietrugiai											
		260,0	320,0	260,0	300,0	260,0	297,0	260,0	320,0	0,0	7,7
Kukurūzai (grūdams)											
		401,0	555,0	410,0	480,0	470,0	480,0	428,0	448,0	-8,9	-6,7
Žirniai											
		370,0	441,0	-	-	-	-	370,0	450,0	-	-
Rapsai											
		634,0	651,0	620,0	700,0	620,0	700,0	600,0	700,0	-3,2	0,0

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Pardavimas, perdirbimas ir atsargos

Pardavimas 49 savaitę sudarė 12,161 tūkst. t grūdų – 71,1% buvo mažesnis palyginus su 48 savaitę.

Perdirbimas 49 savaitę, palyginus su 48 savaitę, padidėjo 1,4% ir sudarė 14,293 tūkst. t.

Atsargos grūdų supirkimo, pardavimo bei perdirbimo įmonėse 49 savaitės (11 29-12 05) pabaigoje išaugo iki 584,304 tūkst. t. Iš jų kviečiai sudarė 382,536 tūkst. t, rugiai – 41,280 tūkst. t, o miežiai – 129,625 tūkst. t.

Rapsų atsargos minėtą savaitę sudarė 55,189 tūkst. t.

Kainos

ŽŪMPRIS duomenimis, kai kurių pagrindinių grūdų vidutinės supirkimo kainos 48-49 savaitę laikotarpiu neženkliai mažėjo, pvz.: maistingų I klasės kviečių – 0,1% (nuo 357,6 Lt/t iki 357,3 Lt/t), pašarinių kviečių ir miežių – atitinkamai 2,4% (nuo 306,4 Lt/t iki 299,0 Lt/t) ir 1,0% (nuo 303,8 Lt/t iki 300,7 Lt/t). Tačiau maistingų II klasės kviečių bei rugių supirkimo kainos padidėjo – atitinkamai 4,9% (nuo 324,3 Lt/t iki 340,1 Lt/t) bei 0,5% (nuo 310,3 Lt/t iki 311,9 Lt/t).

Rapsų vidutinė supirkimo kaina minėtu

ES importo maito mokesčiai grūdams

KPN kodas	Grūdai	Importuojant iš trečiųjų šalių, EUR/t*	Tarifinės kvotos ribose, EUR/t	Teisės aktas	Įsigaliojimo data
1001 10 00	<i>Kietieji kviečiai:</i>				
1001 10 00 12	Aukštos kokybės	0,00		2170/01	2001 11 09
1001 10 00 20	Vidutinės kokybės				
1001 10 00 30	Žemos kokybės	0,00		1701/04	2004 10 01
1001 90 00	<i>Paprastieji kviečiai ir kviečiai spelta</i>				
1001 90 91 10	Meslino (kviečių bei rugių mišinio) sėkla	95,00		2204/99	2000 01 01
1001 90 91 20	Paprastųjų kviečių sėkla	0,00		1172/03	2003 07 01
1001 90 99 12-18	Aukštos kokybės	95,00	12,00	2378/02, 1172/03	2003 01 01, 2003 07 01
1001 90 99 20	Vidutinės kokybės			2378/02, 2375/02	2003 01 01
1001 90 99 30	Žemos kokybės				
1001 90 99 90	Kiti			2204/99, 2375/02	2000 01 01, 2003 01 01
1002 00 00	<i>Rugiai</i>	33,78		0472/04	2004 12 01
1003 00 00	<i>Miežiai</i>				
1003 00 10	Sėkla	93,00	16,00	2378/02, 2305/03	2003 01 01, 2004 01 01
1003 00 90 20	Skirti savyklo gamybai	93,00	8,00	2378/02, 2377/02	2003 01 01, 2003 01 01
1003 00 90 30		93,00	16,00	2378/02, 2305/03	2003 01 01, 2004 01 01
1003 00 90 90	Kiti				
1004 00 00	<i>Avižos</i>	89,00		2204/99	2000 01 01
1005 00 00	<i>Kukurūzai</i>				
1005 10 90 00	Sėkla (nehibridinė)	52,00		0472/04	2004 12 01
1005 90 00 20	Titnaginiai**	28,00			
1005 90 00 90	Kiti**	52,00			
1007 00 90 00	<i>Grūdinis sorgas (nehibridinis)</i>	33,78		0472/04	2004 12 01

* prekių, kurios į ES atgabenamos per Atlanto vandenyną arba Sueco kanalą (Reglamento (EB) Nr. 1249/96 2 straipsnio 4 dalis) importuotojui maito mokestis gali būti sumažintas:

– 3 EUR/t, jei iškrovimo uostas yra Viduržemio jūroje, arba

– 2 EUR/t, jei iškrovimo uostas yra Airijoje, Jungtinėje Karalystėje, Danijoje, Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Švedijoje, Suomijoje arba Iberijos pusiasalio Atlanto vandenyno pakrantėje.

** importuotojui maito mokestis gali būti sumažintas vienoda 24 EUR/t suma, jei laikomasi Reglamento (ES) Nr. 1249/96 2 straipsnio 5 dalyje nurodytų sąlygų.

Šaltinis: Europos Komisijos teisės aktai

**Maistinių ir pašarinių kviečių vidutinės kainos kai kuriose Europos valstybėse
2004 m. 11 01 - 28, Lt/t***

Grūdai Valstybė	Kviečiai									
	Maistiniai					Pašariniai				
	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės pokytis, %	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės pokytis, %
Lietuva	366,5	361,7	355,1	357,6	0,7	319,3	296,4	313,1	306,4	-2,1
Lenkija	346,0	345,7	345,0	349,0	1,2	321,2	326,3	326,4	328,6	0,7
Latvija	355,6	362,9	357,4	374,6	4,8	-	-	-	-	-
Estija	397,1	397,1	397,1	-	-	-	-	-	-	-
Rusija	390,5	-	383,3	-	-	291,8	-	287,6	-	-
Ukraina	362,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vokietija	320,1	321,1	322,1	322,1	0,0	304,2	305,2	307,3	309,0	0,6
Vengrija	315,2	320,1	308,0	322,8	4,8	289,3	267,2	-	238,6	-
Čekija	346,0	416,1	340,1	-	-	-	-	-	-	-
Slovakija	355,6	357,7	371,2	344,9	-7,1	296,9	295,2	304,5	294,2	-3,4
Bulgarija	275,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Didžioji Britanija	422,3	421,6	433,7	-	-	308,7	310,8	308,7	-	-

**Maistinių rugių ir pašarinių miežių vidutinės kainos kai kuriose Europos valstybėse
2004 m. 11 01 - 28, Lt/t***

Grūdai Valstybė	Maistiniai rugiai					Pašariniai miežiai				
	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės pokytis, %	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės pokytis, %
Lietuva	303,1	312,0	314,7	310,3	-1,4	290,1	315,7	296,1	303,8	2,6
Lenkija	254,9	252,0	260,0	264,8	1,9	310,8	323,9	324,8	323,7	-0,3
Latvija	316,3	-	312,5	-	-	295,9	289,7	287,6	300,7	4,6
Estija	344,2	344,2	344,2	-	-	314,2	314,2	314,2	-	-
Rusija	368,4	-	361,9	-	-	250,3	-	257,6	-	-
Ukraina	257,6	-	-	-	-	224,1	-	-	-	-
Vokietija	260,7	262,1	263,8	264,8	0,4	312,8	315,6	318,7	320,8	0,7
Vengrija	238,2	281,1	-	-	-	252,4	-	-	-	-
Slovakija	317,7	317,0	296,6	309,7	4,4	288,3	285,2	288,0	293,5	1,9
Bulgarija	-	-	-	-	-	212,7	-	-	-	-
Didžioji Britanija	-	-	-	-	-	317,7	318,3	319,7	-	-

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZSRIR ir ZMP

Pastaba: grūdų kainos Lietuvoje ir Lenkijoje – supirkimo kainos įmonėse, kitose valstybėse – augintojų kainos

laikotarpiu sumažėjo 1,4% (nuo 642,2 Lt/t iki 633,3 Lt/t).

Kviečių bei pašarinių rugių ir miežių supirkimo kainos šių metų lapkritį, palyginus su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, buvo mažesnės, pvz.: maistinių I klasės kviečių – 14,5% (2003 m. – 420,0 Lt/t, 2004 m. – 359,2 Lt/t); II klasės kviečių – 12,2% (2003 m. – 374,0 Lt/t, 2004 m. – 328,2 Lt/t), pašarinių kviečių – 11,8% (2003 m. – 351,0 Lt/t, 2004 m. – 309,7 Lt/t), o pašarinių rugių ir miežių –

atitinkamai 2,2% (2003 m. – 276,0 Lt/t, 2004 m. – 269,4 Lt/t) ir 10,4% (2003 m. – 339,0 Lt/t, 2004 m. – 303,7 Lt/t). Tik maistinių rugių supirkimo kaina šių metų lapkritį, palyginus su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, buvo didesnė 3,6% (2003 m. – 300,0 Lt/t, 2004 m. – 310,9 Lt/t).

Pasaulinio grūdų derliaus IGC prognozė 2004/05 m.

Tarptautinės grūdų tarybos (IGC) duomenimis, didesnis negu tikėtasi kviečių derlius kai kuriose

Rapsų vidutinės kainos kai kuriose Europos Sąjungos valstybėse 2004 m. 11 01 - 28, Lt/t*

Valstybės	Data	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
Lietuva		648,0	649,9	643,5	642,2	-0,2
Lenkija		735,7	754,2	741,4	744,1	0,4
Latvija		625,7	-	-	609,9	-
Estija		695,4	695,4	695,4	-	-
Vokietija		641,1	643,6	656,4	661,2	0,7
Slovakija		687,1	690,91	702,6	-	-

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ARR, ZMP

Pastaba: Lietuvos ir Lenkijos grūdų kainos - supirkimo įmonių kainos, kitų valstybių - augintojų kainos

Europos šalyse, Rusijoje ir Kinijoje nulėmė pasaulinės lapkričio mėnesio kviečių derliaus prognozės padidinimą 1 mln. t – iki 618 mln. t (2003/04 m. sudarė – 554 mln. t).

Kviečių suvartojimo prognozė išliko tokia pati kaip ir spalį – 606 mln. t (2003/04 m. – 592 mln. t).

Kviečių prekybos prognozė nežymiai padidėjo iki 101,6 mln. t. Tam daugiausia įtakos turi planuojamas didesnis kviečių importas į Alžyrą ir Azijos šalis. Importo į Kiniją prognozė padidinta iki 7 mln. t. Pasaulinė kvietinių miltų prekybos prognozė lapkričio mėn., palyginus su spalio, sumažėjo 0,3 mln. t – iki 8,8 mln. t.

Kviečių atsargų prognozė lapkričio mėnesį taip pat išliko nepasikeitusi ir siekė 138 mln. t (2003/04 m. buvo 126 mln. t). Numatoma, kad 2004/05 m. ES grūdų atsargos padidės beveik dvigubai – iki 22 mln. t, kurių didelė dalis jau pasiūlyta į intervenciją.

Kukurūzų derliaus lapkričio mėnesio prognozė, padidėjus kukurūzų derliui Kinijoje ir JAV, padidinta 9 mln. t – iki 696 mln. t. Tai 73 mln. t daugiau lyginant su 2003 m. Kukurūzų suvartojimo lapkričio mėnesio prognozė išliko rekordiniame lygyje – 673 mln. t. Kukurūzų paklausa, augant etanolio gamybai JAV, ir toliau didėja.

Numatoma, kad pasaulinė prekyba kukurūzais 2004/05 m., lyginant lapkričio ir spalio mėnesius, gali sumažėti nuo 77,2 mln. t iki 76,8 mln. t.

2004/05 m. kukurūzų atsargos pasaulyje lapkričio mėnesio duomenimis, turėtų siekti 116 mln. t. Tai 9 mln. t daugiau lyginant su 2004/05 m. spalio mėnesio prognoze ir 23 mln. t palyginus su 2003/04 m.

Atsižvelgus į padidėjusį miežių derlių ES, lapkričio mėnesio prognozė 2004/05 m., palyginus su spalio mėnesiu, padidinta 0,4 mln. t – iki 151,8 mln. t (2003/04 m. – 140 mln. t).

Miežių suvartojimas, padidėjus miežių suvartojimo prognozei JAV, 2004/05 m. padidintas iki 143,9 mln. t.

Numatoma, kad pasaulinė pašarinių ir salyklinių miežių prekyba 2004/05 m. turėtų padidėti.

Miežių eksporto iš ES lapkričio mėnesio prognozė, lyginant su spalio, padidinta 0,5 mln. t.

Kadangi miežių gamyba 2004/05 m. pasaulyje numatoma didesnė už suvartojimą, tikimasi, kad miežių atsargos 2004/05 m. padidės iki 29,6 mln. t (2003/04 m. sudarė 21,7 mln. t).

Grūdų derlius ES-25 2004/05 m.

Prancūzijos rinkos analitikų agentūros *Strategie Grains* duomenimis, grūdų derlius 2004/05 m. ES-25 įvertintas 284,5 mln. t – 24% didesnis negu 2003/04 m.

Numatoma, kad minkštųjų kviečių derlius ES-25 gali siekti 124,4 mln. t. Labiausiai kviečių derlius šiais metais padidėjo Prancūzijoje – nuo 29,15 mln. t (2003/04 m.) iki 37,26 mln. t (2004/05 m.). Tačiau kviečių kokybė šiais metais yra blogesnė.

Numatant didesnę pašarinių miežių sunaudojimą, Prancūzijos analitikai kviečių suvartojimo pašarų gamybai prognozę sumažino iki 49,9 mln. t.

Miežių derlius šiais metais ES-25 vertinamas 60,8 mln. t (2003/04 m. – 54,39 mln. t).

Kukurūzų derlius įvertintas 52,5 mln. t – 30,6% didesnis negu praėjusiais derliaus metais.

Strategie Grains analitikų duomenimis, kviečių importo į ES-25 prognozė 2004/05 m., palyginus su spalio mėn. įvertinimu, sumažinta 1 mln. t – iki 4,5 mln. t. Priežastis – Juodosios jūros baseino kviečiai tampa mažiau konkurencingi eksportui į Europos šalis. Tai labiausiai turėtų paliesti Ukrainą ir įtakoti kviečių prekybos ES viduje padidėjimą.

Kviečių eksportas iš ES į trečiąsias šalis 2004/05 m. turėtų sumažėti nuo 12,8 mln. t (spalio prognozė) iki 12,5 mln. t (lapkričio prognozė).

Pagal ŽŪMPRIS, LŽŪMPRRA, IGC, Apk-Inform parengė D. Pyrantienė ir R. Dereškaitė, tel.: (8-37) 397227

Cukraus rinka

Europos Parlamento ir Europos Komisijos diskusija dėl cukraus sektoriaus reformos

Šių metų lapkričio 30 d. vykusiame Europos Parlamento komitetų susitikime, buvo apsvarstytas Europos Komisijos siūlomas ES cukraus sektoriaus reformos projektas. Susitikime labiausiai diskutuota, kaip prieš reformuojant ES cukraus sektorių suderinti skirtingus cukraus gamintojų ir cukrinių runkelių augintojų interesus ES bei besivystančiose šalyse. Pagal šiuo metu siūlomą reformos variantą, ES cukraus prekybos su trečiosiomis šalimis parama turi būti stipriai apribota. Tuo metu, kai ES cukrinių runkelių augintojai visomis priemonėmis siekia išlaikyti cukraus eksporto tiesiogines išmokas bei nesumažintas cukraus kvotas, PPO (Pasaulinė prekybos organizacija) ketina paskelbti subsidijas neteisėtomis ir pažeidžiančiomis pasaulinės prekybos įstatymus.

Praėjusį pavasarį Europos Komisija pateikė ES cukraus reformos pasiūlymą atsisakyti intervencijos priemonių, tai pat panaikinti eksporto išmokas ir sumažinti cukraus kainą bei kvotas. Tam, kad dalinai padengti galimus nuostolius, ūkininkams siūloma išmokėti kompensacijas už pasitraukimą iš cukraus žaliavos gamybos. Ši reforma turėtų tęstis iki 2008 m. Tuo tarpu pagrindinės ES cukraus gamintojos: Prancūzija, Ispanija, Portugalija, Suomija, Čekija, Lietuva, Latvija, Lenkija ir Vengrija jau yra pareiškę nepitarimą tokiems Europos Komisijos planams. Europos Komisijos atstovo Bruno Buffaria teigimu, nepanaikinus intervencinės prekybos, cukraus gamybos kvotų sumažėjimo vis tiek nebus išvengta tiek ES, tiek ir besivystančiose šalyse, nepriklausomai nuo jų konkurencingumo. Pabrėžtina tai, kad intervencijos sistema nėra ilgalaikė, todėl Europos Komisija siūlo dabartinę ES cukraus kainą sumažinti trečdaliu (ES cukraus kaina beveik tris kartus didesnė nei pasaulinė) ir apriboti cukraus gamybos kvotas. Buffaria nuomone, jei ir toliau bus laikomasi *status quo*, nebus įmanoma pertvarkyti ES cukraus pramonės ir padėti tiek išsivysčiusiems tiek ir besivystantiems Europos regionams. Tuo tarpu reformavus cukraus sektorių, labiausiai konkurencingos cukraus gamintojos galėtų tęsti gamybą. Oficialų reformos įstatyminių dokumentų Europos Komisija ketina išleisti 2005 m. pabaigoje.

Europos Parlamento specialus įgaliotinis Jean-Claude Fruteau (PES, FR) savo pranešime paminėjo, jog Europos Komisija pernelyg

suinteresuota laisvosios prekybos reguliavimu vietoj to, kad sutelktų dėmesį į ES cukraus rinkos vystymą. Tokios nuomonės laikosi daugelis Europos Parlamento narių. Pasak jų ES cukraus sektoriaus reforma turėtų būti orientuota į konkurencingą cukraus prekybą, pasaulinės prekybos taisyklių laikymąsi, pragyvenimo užtikrinimą ES ir trečiųjų šalių ūkininkams bei besivystančių šalių ekonomikos skatinimą. Ekspertų manymu Komisijos pasiūlytas reformos variantas netenkina išvardintų pagrindinių tikslų. Louvain universiteto profesoriaus Jean-Francois teigimu, Komisijos siūloma reforma gali žlugti, nes visos ES narės turės ženkliai apriboti cukraus gamybą, o eksportas iš besivystančių šalių nemažės.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESC) atstovo Rudolf Strasser nuomone, vykdant reformą stipriai išaugs bedarbystė ES ir besivystančiose šalyse. Jo manymu pakaktų cukraus kainą sumažinti 20% vietoje siūlomų 33%.

ES prekybos su besivystančiomis šalimis sutartys turės didelę įtaką ES cukraus sektoriui. Visų pirma, preferencinės prekybos su ACP (Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno šalys) sutartimi besivystančios šalys įpareigos kasmet į ES eksportuoti fiksuotą kiekį baltojo cukraus už kainą, aukštesnę nei pasaulinėje rinkoje. Antra vertus, 49 besivystančios šalys, iš kurių daugelis priklauso ACP, pagal EBA sutartį į ES galės eksportuoti neribotą kiekį cukraus, nenustatant priešlaikinės kainos ir netaikant muito mokesčių. Ši sutartis turėtų įsigalioti nuo 2009 m. Tuo tarpu Brazilija, Australija ir Tailandas Pasaulinei prekybos organizacijai pateikė skundą dėl ES vykdomos politikos cukraus sektoriuje, kadangi, jų manymu, tai pažeidžia prekybos taisykles.

Besivystančios šalys taip pat sukritikavo dabartinę Europos Komisijos siūlomą reformos variantą. Jamaikos cukraus pramonės valdybos pirmininko Derrick Heaven teigimu, ES cukraus sektoriaus reforma neigiamai paveiks ACP šalių ekonomiką, kadangi nebus galima eksportuoti cukraus į ES pagal preferencinės sutarties sąlygas. Cukraus gamyba Jamaikoje palyginus nedidelė, tačiau ekonomiškai labai svarbi. Jo manymu iš reformos daugiausiai naudos turės Brazilija, kuri pigiausiai gamina cukrų ir nepriklauso besivystančioms šalims.

Pagal EUROPARL parengė E. Kazlauskas, tel.: (8-37) 397204

Kiaulienos ir jautienos rinka

ES galvijienos rinkos apžvalga. Lietuvoje galvijų supirkimo kainos nuo 46 šių metų savaitės (lapkričio 8 d.) ėmė augti. Pavyzdžiui, 48 savaitę (lapkričio 22-28 d.) palyginus su 46 savaitę, vidutinė galvijų supirkimo kaina pagal skerdenas išaugo 15,2%: jaunų bulių supirkimo kaina pagal skerdenas buvo aukštesnė 17,5%, karvių – 4,1%, o telyčių – 11,5%. Tačiau Lietuvoje galvijų supirkimo kainos vis dar išlieka vienos iš žemiausių ES.

2004 m. 48 savaitę vidutinė galvijų supirkimo pagal skerdenas kaina ES rinkoje buvo 854,9 Lt/100kg (247,6 EUR/100kg) – 4,6% didesnė nei 2003 m. tuo pačiu laikotarpiu. Paskutiniąją savaitę jaunų buliukų (R3) supirkimo kaina ES rinkoje siekė 944,7 Lt/100kg (273,6 EUR/100kg) bei buvo 3,8% didesnė negu praėjusių metų 48 savaitę. ES rinkoje karvių (O3) supirkimo kaina sudarė 691,3 Lt/100kg (202,13 EUR/100kg) ir buvo 17,1% didesnė nei 2003 m. tą patį laikotarpį. Vidutinė

telyčių supirkimo kaina (R3) ES rinkoje išlieka stabili. 48-ąją savaitę ji sudarė 954,3 Lt/100kg (276,20 EUR/100kg) ir buvo 0,6% mažesnė nei 2003 m.

Šių metų lapkričio 26 d. vykusiame Europos Komisijos Galvijienos vadybos komiteto posėdyje Nr. 1016 buvo nutarta, jog siekiant išlaikyti ES galvijienos rinkos stabilumą bei atsižvelgiant į tai, kad euras vis dar stiprėja dolerio atžvilgiu, o prekybos ryšiai su Rusija nėra labai stabilūs, buvo pasiūlyta galvijienos sektoriuje nekeisti eksporto gražinamųjų išmokų dydžių.

Galvijų skerdimas Lietuvoje

Nuo šių metų sausio 1 d. iki spalio 31 d. Lietuvoje buvo paskersta 239,2 tūkst. galvijų – 0,2% mažiau lyginant su 2003 m. tuo pačiu laikotarpiu (239,7 tūkst. galvijų). Šių metų rugpjūčio – spalio mėnesiais, kaip ir 2003 m. tuo pačiu laikotarpiu, daugiausia galvijų buvo paskersta Kauno, *tesinys 10 psl.*

Galvijų supirkimo vidutinės kainos ES valstybėse 2004 m. 11 15 - 11 28, Lt/100kg (be PVM) (šaldytos skerdenos)

Kategorija Data	Jauni buliukai (A)		Jaučiai (C)		Karvės (D)		Telyčios (E)	
	47 sav.	48 sav.	47 sav.	48 sav.	47 sav.	48 sav.	47 sav.	48 sav.
Lietuva*	478,14	531,80	-	-	339,96	356,23	412,71	427,56
Lenkija	685,90	692,15	-	-	553,38	553,93	598,92	604,52
Latvija	486,40	462,95	-	-	335,82	338,37	408,74	458,22
Estija	583,87	578,34	-	-	398,87	400,01	574,03	544,06
Slovakija	751,78	756,13	-	-	501,24	495,06	556,32	525,31
Slovėnija	887,92	889,06	805,37	806,88	443,27	441,48	792,28	796,53
Čekija	791,55	796,87	613,32	513,67	535,77	546,58	616,22	613,11
Vengrija	813,48	803,40	-	-	576,24	574,96	773,81	754,78
Malta	1107,35	1106,45	-	-	-	-	-	-
Kipras	1039,57	1031,94	-	-	645,26	614,39	955,94	954,39
Belgija	803,98	800,74	-	-	571,75	565,64	911,50	907,46
Danija	878,98	876,01	872,38	850,98	558,01	555,62	840,58	849,35
Vokietija	941,13	924,45	795,18	784,75	617,33	594,09	771,11	755,16
Graikija	1249,50	1253,19	-	-	508,39	525,79	1178,20	1180,86
Ispanija	961,36	973,41	-	-	489,68	485,36	1041,26	1057,52
Prancūzija	1003,42	1008,46	990,19	991,54	884,43	885,33	1131,10	1130,72
Airija	848,39	838,58	803,98	793,14	592,26	591,08	811,82	804,47
Italija	1131,55	1136,21	-	-	613,18	625,82	1240,52	1250,88
Liuksemburgas	1058,97	1051,52	990,57	937,71	788,52	806,40	993,34	973,86
Olandija	848,46	851,18	-	-	663,39	641,77	-	687,04
Austrija	1003,18	1001,86	973,48	988,74	649,40	626,48	845,66	843,28
Portugalija	960,26	968,20	-	-	437,85	447,41	939,16	951,07
Suomija	839,10	841,83	-	-	514,99	519,09	693,70	698,26
Švedija	734,38	730,68	724,43	720,25	556,76	560,60	676,09	675,71
Didžioji Britanija	816,45	816,79	858,12	863,65	-	-	854,12	857,85
ES vidutinė kaina	971,48	971,00	853,50	851,91	676,44	670,33	932,57	934,05

* vidutinės kainos paskaičiuotos iš: A kategorijos: U2, U3, R2, R3, O2, O3 klasių; B kategorijos: R3 klasės; C kategorijos U2, U3, U4, R3, R4, O3, O4 klasių; D kategorijos: R2, R3, R4, O2, O3, O4, P2, P3 klasių; E kategorijos: U2, U3, R2, R3, R4, O2, O3, O4 klasių.

Šaltinis: Europos Komisija

**Galvijų supirkimo pagal skerdenas vidutinės (svertinės) kainos Lietuvoje
2004 m. 10 18 - 11 14, Lt/100kg (be PVM)**

Galvijai (pagal raumeningumo klases)	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
Jauni nekastruoti buliai (A):					
R2	0,00	480,83	461,68	488,82	5,88
R3	0,00	443,40	468,15	490,62	4,80
R (R1+R2+R3)	0,00	467,47	465,46	487,24	4,68
O1	420,30	458,86	483,83	514,48	6,33
O2	458,16	464,69	478,08	534,25	11,75
O3	481,32	477,46	495,03	536,88	8,45
O (O1+O2+O3)	457,80	469,99	484,22	534,25	10,33
P1	434,06	436,54	479,43	545,50	13,78
P2	462,67	456,85	472,37	570,21	20,71
P3	497,7	476,16	0,0	553,15	-
P (P1+P2+P3)	456,88	454,09	477,42	564,27	18,19
S-P	457,35	463,85	480,63	544,83	13,36
Kiti nekastruoti buliai (B):					
R2	-	-	0,0	538,27	-
R (R2+R3)	-	0,0	0,0	523,15	-
O1	0,0	466,94	0,0	0,00	-
O2	474,30	475,48	476,2	567,85	19,24
O3	0,0	481,51	0,0	521,62	-
O (O1+O2+O3)	483,02	477,97	480,79	551,33	14,67
P1	0,0	500,55	0,0	594,18	-
P2	0,0	486,92	486,81	593,52	21,92
P3	0,0	0,00	0,0	549,63	-
P (P1+P2+P3)	495,71	492,12	487,74	587,92	20,54
S-P	487,92	483,67	481,45	564,94	17,34
Karvės (D):					
O2	0,0	369,97	0,0	379,15	-
O3	317,07	370,41	338,27	359,49	6,27
O4	318,16	352,42	316,77	342,13	8,01
O5	326,42	348,15	0,0	0,0	-
O (O2+O3+O4+O5)	322,80	358,40	329,24	355,55	7,99
P1	317,17	314,17	329,64	347,93	5,55
P2	344,90	341,32	341,29	345,04	1,10
P3	333,88	334,78	343,37	360,58	5,01
P4	352,17	332,41	0,0	347,99	-
P (P1+P2+P3+P4+P5)	332,72	330,56	337,61	349,64	3,56
S-P	330,74	336,90	335,69	350,58	4,44
Telyčios (E):					
R3	-	0,0	0,0	394,24	-
R4	0,0	376,88	-	419,34	-
R (R3+R4+R5)	0,0	378,13	0,0	405,53	-
O2	375,85	382,71	412,78	426,27	3,27
O3	386,14	390,36	412,59	432,70	4,87
O4	413,93	402,53	0,0	432,26	-
O5	0,0	412,47	412,38	0,0	-
O (O2 + O3+O4+O5)	395,95	395,47	411,67	431,53	4,82
P1	0,0	0,0	324,49	397,98	22,65
P2	349,10	352,64	366,36	423,80	15,68
P3	384,18	379,37	400,64	433,16	8,12
P4	0,0	416,28	423,9	448,94	5,91
P (P1+P2+P3+P4)	369,00	374,07	388,38	428,49	10,33
S-P	384,40	385,30	400,47	429,68	19,42

Pastaba: 0,0 - reikšmė yra mažesnė nei pasirinkta imtis

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Kiaulių supirkimo pagal skerdenas vidutinės (svertinės) kainos Lietuvoje 2004 m. 11 01 - 11 28, Lt/100kg (be PVM)

Kategorija (pagal raumeningumą, %)	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
(S) virš 60	537,95	530,92	498,87	489,56	-1,87
(E) 55 - 60	529,32	519,66	492,69	481,99	-2,17
(U) 50 - 55	508,46	499,97	476,07	461,08	-3,15
(R) 45 - 50	479,41	478,54	452,61	445,09	-1,66
(O) 40 - 45	454,53	459,06	434,28	427,66	-1,52
(P) iki 40	0,0	470,26	-	0,0	-
Iš viso (S-P)	519,06	509,38	485,91	473,51	-2,55

Šaltinis: Europos Komisija

Kiaulių supirkimo pagal gyvą svorį vidutinės (svertinės) kainos Lietuvoje 2004 m. 11 01 - 11 28, Lt/100kg (be PVM)

Paskerstos kiaulės pagal kategorijas	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
I kat. (penimi)	378,33	363,65	353,04	353,21	0,05
II kat. (penimi)	396,52	389,03	371,30	367,95	-0,90
III kat. (penimi)	394,77	386,58	378,31	356,60	-5,74
IV kat. (nesiparšėję ir paršėdės be ryšk. tešm. pakit.)	335,43	344,55	252,36	333,52	32,16
V kat. (iškastruoti kuiliai, paršėdės)	0,0	303,53	291,1	300,25	3,14
VII kat. (puskiaulės)	261,52	254,23	0,00	247,28	-
Bendroji / Iš viso:	377,19	363,03	350,03	352,12	0,60

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Kiaulių supirkimo pagal skerdenas vidutinės (svertinės) kainos Lenkijoje 2004 m. 11 01 - 11 28, Lt/100kg* (be PVM)

Kiaulių skerdenų klasė	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės pokytis, %
S	532,77	531,22	529,44	532,71	0,62
E	513,65	516,51	510,79	513,08	0,45
U	492,78	495,25	489,70	491,40	0,35
R	472,62	474,24	468,21	470,13	0,41
O	444,78	448,05	441,52	444,28	0,62
P	436,70	438,68	425,87	430,29	1,04
S-P	492,06	493,31	487,35	490,34	0,61

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZSRIR

Kiaulių supirkimo kainos Latvijoje ir Estijoje 2004 m. 11 15 - 11 28, Lt/100kg* (be PVM)

Kategorija pagal raumeningumą	Latvija		Savaitės kainos pokytis, %	Estija		Savaitės kainos pokytis, %
	47 sav.	48 sav.		47 sav.	48 sav.	
S	-	-	-	537,55	537,99	0,08
E	527,59	526,88	-0,13	512,18	512,84	0,13
U	547,88	547,15	-0,13	475,54	481,50	1,25
R	522,52	547,15	4,71	442,00	424,57	-3,94
O	558,03	542,08	-2,86	-	-	-
P	481,94	-	-	-	-	-
SEUROP	497,15	531,95	7,00	512,62	513,28	0,13

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, EKI

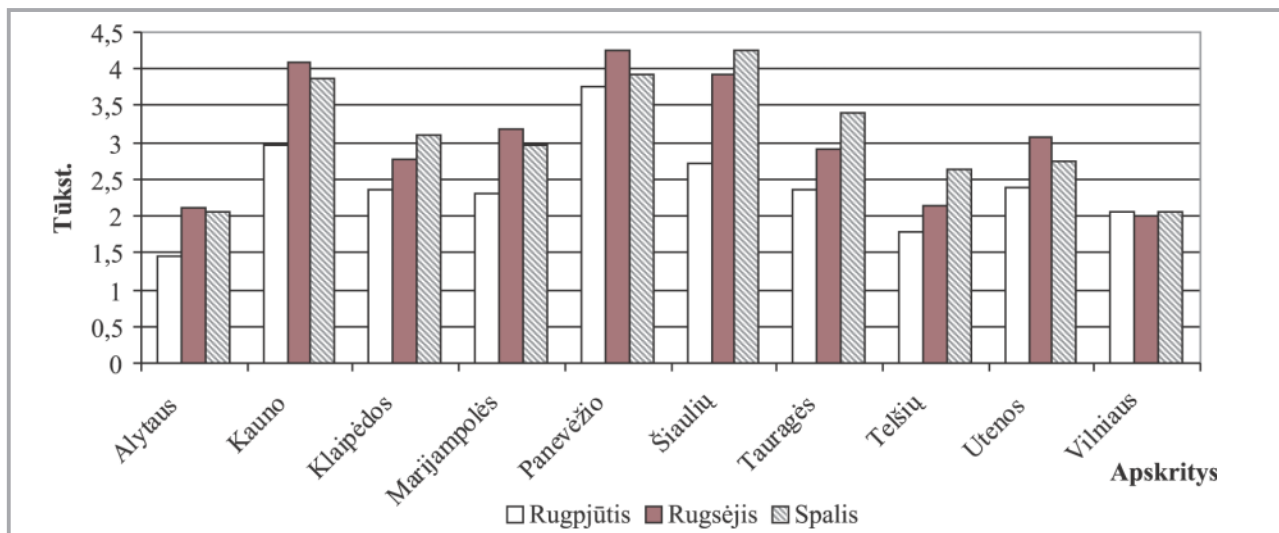

Kiaulių (E klasės) supirkimo vidutinės kainos ES valstybėse 2004 m. 11 01 - 11 28, Lt/100kg (be PVM)

Valstybė	Data	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
Lietuva		529,31	519,65	492,68	481,98	-2,17
Lenkija		516,68	517,61	512,43	515,05	0,51
Latvija		536,84	535,98	494,72	530,04	7,14
Estija		498,93	497,93	502,59	503,31	0,14
Slovakija		514,71	506,56	495,86	484,77	-2,24
Slovėnija		529,25	529,04	514,50	501,66	-2,50
Čekija		507,39	503,76	502,97	506,77	0,76
Vengrija		481,98	483,67	482,36	483,29	0,19
Malta		552,83	551,83	551,27	550,83	-0,08
Kipras		538,77	538,26	525,76	524,89	-0,16
Belgija		478,56	477,52	479,59	478,56	-0,22
Danija		435,26	435,33	435,33	435,43	0,02
Vokietija		520,99	521,55	522,06	520,54	-0,29
Graikija		584,49	583,21	581,93	587,70	0,99
Ispanija		424,42	422,48	432,05	436,02	0,92
Prancūzija		459,22	459,22	459,22	459,22	0,00
Airija		468,44	470,06	468,82	470,00	0,25
Italija		613,29	613,87	612,70	603,31	-1,53
Liuksemburgas		523,44	523,79	525,52	527,24	0,33
Olandija		448,52	450,52	451,18	455,53	0,96
Austrija		504,63	502,76	503,52	510,46	1,38
Portugalija		438,51	445,41	448,86	455,77	1,54
Suomija		467,85	467,37	467,65	470,31	0,57
Švedija		488,29	491,13	494,06	495,99	0,39
Didžioji Britanija		482,94	479,70	478,49	479,28	0,17
ES vidutinė		485,19	485,05	485,57	486,33	0,16

Šaltinis: Europos Komisija

Galvijų skerdimų skaičiaus pasiskirstymas Lietuvoje pagal apskritis 2004 m. rugpjūčio - spalio mėnesiais

Šaltinis: ŽŪIKVC, Gyvulių registras

Panevėžio ir Šiaulių apskrityse.

Šių metų lapkričio 1 d. Lietuvoje buvo 212,7 tūkst. galvijų laikytojų – 5,7% mažiau negu praėjusių metų tai pačiai datai (225,4 tūkst.), o galvijų banda sudarė 1 001 tūkst. galvijų – 5,8% daugiau lyginant su 2003 m. lapkričio 1 d. Daugiausia

galvijų auginama Kauno, Šiaulių ir Tauragės apskrityse, o daugiausia galvijų laikytojų yra Kauno, Šiaulių ir Vilniaus apskrityse.

Pagal ŽŪM, ŽŪMPRIS, EKI, ZSRIR ir Europos Komisijos informaciją parengė V. Žičiūtė, I. Kleinaitė, Z. Medingis, tel.: (8-37) 397388, (8-5) 2391366

Paukštienos ir kiaušinių rinka

Vištienos skerdenų kainos Lietuvoje stabilizavosi. ŽŪMPRIS duomenimis, nuo šių metų rugsėjo pradžios tendencingai mažėjusios vištienos skerdenų kainos lapkričio viduryje šiek tiek pakilo. Didžiausios šios produkcijos kainos Lietuvoje buvo rugsėjo pradžioje (2004 08 30-09 05) – siekė 461,98 Lt/100kg. Spalio mėnesį, palyginti su rugsėju vidutinės vištienos skerdenų kainos sumažėjo apie 3% ir siekė 442,34 Lt/100kg. Žemiausią ribą – 431,78 Lt/100kg šios produkcijos kainos pasiekė lapkričio pradžioje, o paskutiniąją lapkričio savaitę (2004 11 22-11 28) padidėjo 2,9%.

ZMP duomenimis, sumažėjo vištienos skerdenų kainos **Latvijoje**. Rugsėjo mėn. vidutinės šios produkcijos kainos siekė 479,25 Lt/100kg. Spalį, palyginti su rugsėju, vištienos skerdenų kainos

sumažėjo iki 3,4%, o lapkritį – 1,7% ir paskutiniąją lapkričio savaitę siekė 445,41 Lt/100kg, t.y. buvo 1,5% mažesnės už vidutines kainas Lietuvoje. Pigiausios vištienos skerdenos rugsėjo-lapkričio mėn. išliko **Estijoje** – 420,46 Lt/100kg. Tuo tarpu **Lenkijoje** (ZSRIR duomenimis) lapkričio mėnesį, palyginti su rugsėju, vištienos skerdenos pabrango 2,2% – nuo 424,64 iki 434,18 Lt/100kg. ARIS duomenimis, **Rusijoje** vištienos skerdenų kainos rugsėjo mėn. siekė 455,43 Lt/100kg, o spalį padidėjo 5,3% – iki 479,44 Lt/100kg. Remiantis naujausiais duomenimis, lapkričio viduryje (2004 11 01- 11 15) vidutinės šios produkcijos kainos Rusijoje siekė 502,16 Lt/100kg.

Pagal ŽŪMPRIS, ZMP, ZSRIR ir ARIS parengė A. Kairytė, tel.: (8-37) 397388

Vištienos skerdenų pardavimo vidutinės (svertinės) didmeninės kainos Lietuvoje 2004 m. 11 01 - 11 28, Lt/100kg (be PVM)

Pavadinimas	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės pokytis,%
Išdarinėta skerdenėlė (A klasė, 65%)	431,78	435,22	436,66	449,37	2,91

Šaltinis: ŽŪMPRIS

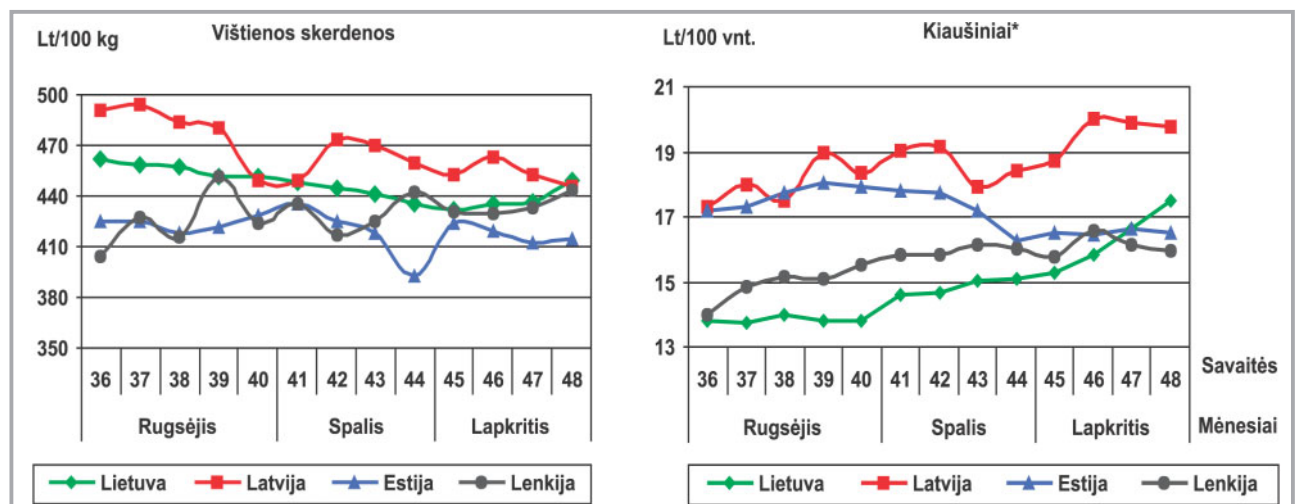
Vištienos skerdenų vidutinės didmeninės kainos Lenkijoje 2004 m. 11 01 - 11 28, Lt/100kg (be PVM)*

Pavadinimas	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės pokytis,%
Išdarinėta skerdenėlė (A klasė, 65%)	430,28	429,15	433,44	443,60	2,34

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZSRIR

Vidutinės didmeninės vištienos skerdenų ir šviežių supakuotų kiaušinių (L-M kat.) pardavimo kainos Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Lenkijoje 2004 m. rugsėjo - lapkričio mėn.

* vidutinės L ir M kategorijų kainos

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZMP, EKI, ZSRIR

**Šviežių supakuotų kiaušinių pardavimo vidutinės (svertinės) didmeninės kainos Lietuvoje
2004 m. 11 01 - 11 28, Lt/100 vnt. (be PVM)**

Kokybės klasės (pagal svorį)	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės pokytis, %
A klasė					
L (nuo 63 g iki 73 g)	15,41	15,85	16,57	17,41	5,07
M (nuo 53 g iki 63 g)	15,10	15,82	16,74	17,64	5,38
Vidutinė (L-M)	15,26	15,84	16,66	17,53	5,22

Šaltinis: ŽŪMPRIS

**Šviežių supakuotų kiaušinių pardavimo vidutinės didmeninės kainos Lenkijoje
2004 m. 11 01 - 11 28, Lt/100 vnt. (be PVM)***

Kokybės klasės (pagal svorį)	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės pokytis, %
A klasė					
L (nuo 63 g iki 73 g)	16,84	17,18	17,02	17,13	0,65
M (nuo 53 g iki 63 g)	14,67	15,90	15,25	14,80	-2,95
Vidutinė (L - M)	15,76	16,54	16,14	15,97	-1,15

* kainos užsienio valstybėse (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZSRIR

**Vidutinės šviežių supakuotų kiaušinių pardavimo kainos kai kuriose Europos Sąjungos valstybėse
2004 m. 11 01 - 11 28, Lt/100 vnt. (be PVM)**

Valstybė	Data	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės pokytis, %
Didžioji Britanija		16,16	16,06	16,02	16,06	0,25
Vokietija		11,57	12,64	13,02	14,36	10,29
Olandija		5,56	5,14	5,80	7,11	22,59
Belgija		7,91	7,87	8,01	8,77	9,49
Prancūzija		13,81	14,16	14,85	15,30	3,03
Italija		23,82	24,51	23,82	23,48	-1,43
Danija		25,93	25,93	25,93	25,93	0,00
Ispanija		n.d.	12,08	11,81	12,08	2,29

Pastabos: Didžioji Britanija - DEFRA (Aplinkos maisto ir kaimo reikalų skyrius) ketvirčio kainos; Vokietija, Prancūzija, Italija - didmeninės pardavimo kainos; Belgija, Danija - gamintojų kainos pakavimo centruose; Ispanija - perpakavimo centrų kainos; Vokietija - M kat. kiaušiniai; Olandija, Belgija, Prancūzija, Ispanija - L kat. kiaušiniai; Danija - nerušuoti kiaušiniai (1 kg - 17,4 vnt.); Vokietija, Olandija (Barneveldas), Belgija (Kruishoutemas), Italija (Milanas) - ZMP duomenys; Prancūzija - ITAVI (paukštinkystės technologijų instit.) kainos; Danija - Dansk Andels Aeg kainos, n.d. - nėra duomenų.

Šaltinis: Agra Europe

ES kiaušinių eksporto subsidijos, EUR/100kg (EUR/100vnt.)*

Produktas	Produkto kodas	Eksporto šalies kodas	2004 08 26	2004 09 15	Pokytis, %
Kalakutų arba žąsų kiaušiniai inkubacijai	0407 00 11 9000	E16	1,7*	1,7*	0,00
Kitų paukščių kiaušiniai inkubacijai	0407 00 19 9000	E16	0,8*	0,8*	0,00
Naminių paukščių kiaušiniai su lukštu	0407 00 30 9000	E09	6,00	6,00	0,00
		E10	25,00	25,00	0,00
		E17	3,00	3,00	0,00
Kiaušinių trynių milteliai maistui	0408 11 80 9100	E18	40,00	40,00	0,00
Skysti kiaušinių tryniai maistui	0408 19 81 9100	E18	20,00	20,00	0,00
Šaldyti kiaušinių tryniai maistui	0408 91 80 9100	E18	20,00	20,00	0,00
Kiti džiovinti kiaušiniai	0408 91 80 9100	E18	75,00	75,00	0,00
Kiti skysti, šaldyti kiaušiniai	0408 99 80 9100	E18	19,00	19,00	0,00

E09 - Rusija, Turkija, Honkongas ir Vidurio Rytų šalys (Kuveitas, Bahrainas, Omanas, Jungtiniai Arabų Emiratai, Jemenas).

E10 - Pietų Korėja, Japonija, Malaizija, Tailandas, Taivanas ir Filipinai.

E16 - visos šalys išskyrus JAV ir Bulgariją.

E17 - visos šalys išskyrus Šveicariją, Bulgariją ir E09 bei E10 šalis.

E18 - visos šalys išskyrus Šveicariją ir Bulgariją.

Pastaba: paukštienos eksporto subsidijos taip pat nepasikeitė. Detali informacija Agro RINKA Nr.13

Šaltinis: OJ L 292 2004 09 15

Pieno ir pieno produktų rinka

Lietuvos pieno ir pieno produktų rinkos apžvalga 2004 m. spalio mėnesį

Žaliavos supirkimas

Žalio natūralaus riebumo pieno supirkimas ir toliau mažėja. 2004 m. spalį buvo supirkta 111,09 tūkst. t natūralaus riebumo pieno. Tai apie 14,05% mažiau nei rugsėjį, tačiau apie 16,14% daugiau nei 2003 m. tuo pačiu laikotarpiu. Šių metų spalio mėnesį natūralaus riebumo pieno, už kurį apmokant nebuvo taikyta nuoskaita, supirkimo apimtys sudarė 102,41 tūkst. t arba 92,18% nuo viso spalį supirkto pieno kiekio.

Spalio mėnesį, lyginant su rugsėju, natūralaus riebumo pieno vidutinis riebumas padidėjo nuo 4,12% iki 4,26%, o baltymingumas – nuo 3,35% iki 3,42%.

Natūralaus riebumo pieno vidutinė svertinė kaina spalį sudarė 642,34 Lt/t ir, lyginant su rugsėju, padidėjo apie 4,55%, o lyginant su 2003 m. spalio mėnesiu – 29,85%. Analizuojamą mėnesį lyginant su rugsėju, pieno, už kurį apmokant nebuvo taikyta nuoskaita, vidutinė kaina padidėjo 4,26% – iki 653,97 Lt/t, o pieno, kuriam buvo taikyta nuoskaita vidutinė kaina padidėjo 7,04% – iki 505,18 Lt/t.

2004 m. spalį už natūralaus riebumo pieno perdirbimo įmonės mokėjo vidutiniškai 646,07 Lt/t, o pieno supirkimo įmonės – 617,73 Lt/t kainą. Lyginant su rugsėjo mėnesiu, pieno perdirbimo įmonių mokama vidutinė kaina padidėjo 4,64%, o pieno supirkimo įmonės supirkimo kainą padidino 3,96%.

Produktų gamyba

2004 m. spalio mėnesį, lyginant su rugsėju, geriamojo pieno gamybos apimtys sumažėjo iki 5714,77 t arba 3,05%, grietinėlės (įskaitant grietinę) – iki 3183,57 t (8,25%), nugriebto pieno miltelių – iki 1127 t (39,86%), sviesto – iki 784,47 t (21,96%), tarkuotų sūrių, sūrių miltelių, pelėsinų ir kitų brandintų sūrių – iki 6233 t (8,12%), lydytų sūrių – iki 163 t (4,12%), kazeino ir kazeinatų – iki 97 t (15,65%), išrūgų miltelių – iki 1531 t (1,54%).

Analizuojamą mėnesį, lyginant su rugsėju, raugintų pieno produktų gamybos apimtys padidėjo iki 3079,47 t arba 5,44%, tepamųjų pieno riebalų – iki 101 t (46,38%), tepių riebalų mišinių – iki 638 t (14,13%), šviežių sūrių ir varškės – iki 1367,99 t (5,61%).

Atsargos

2004 m. spalį, lyginant su rugsėju, geriamojo pieno atsargos pieno perdirbimo įmonėse sumažėjo iki 958,21 t arba 20,72%, grietinėlės (įskaitant grietinę) – iki 115,69 t (14,77%), nenugriebto pieno miltelių – iki 479 t (7,17%), nugriebto pieno miltelių – iki 3908,7 t (4,01%), sviesto – iki 1357,93 t (6,79%), lydytų sūrių – iki 24 t (48,94%), kazeino ir kazeinatų – iki 42 t (57,58%), išrūgų milteliai – 1179 t (3,44%), tačiau raugintų pieno produktų atsargos padidėjo iki 349,7 t arba 7,6%, tepamųjų pieno riebalų – iki 93 t (29,2%), tepių

tesinys 16 psl.

Kai kurių pieno produktų vidutinės mėnesinės kainos (gamintojų) Lietuvoje 2004 m.

Produkto pavadinimas	Kodas	Mat. vnt.	Pardavimo kaina, Lt (be PVM)			Mėnesio pokytis, %
			8 mėn.	9 mėn.	10 mėn.	
Geriamasis pienas (nenormalizuotas, nenugriebtas (natūralus), nemažesnio kaip 3,5% riebumo, 0,8-1 l pakuotėje)	11211	l	1,51	1,54	1,38	-10,39
Geriamasis pienas (pusiau nugriebtas, pasterizuotas, 2,5% riebumo, 0,8-1 l pakuotėje)	11313	l	1,04	1,01	0,98	-2,97
Kefyras, 2,5% riebumo, fasuotas po 0,8-1 l pakuotėje	14221	l	1,25	1,30	1,22	-6,15
Grietinė, 30% riebumo, 350-450 g polistirolo indeliuose	1331	kg	3,84	3,85	3,82	-0,78
Jogurtas su priedais, 100-150 g polistirolo indeliuose	14111	kg	3,03	2,97	3,03	2,02
Varškė (liesa, be priedų), fasuota po 200-250 g	242621	kg	5,57	5,53	5,56	0,54
Varškės sūris, 22% riebumo, be priedų	242611	kg	8,43	8,46	8,46	0,00
Nugriebto pieno milteliai	2242	t	5505,72	6470,30	6444,88	-0,39
Nenugriebto pieno milteliai	2221	t	7266,62	-	-	-
Sviestas, 82% riebumo	23113	kg	8,61	8,66	8,83	1,96
Tepūs pieno riebalai	23311	kg	7,88	7,87	7,96	1,14
Tepūs riebalų mišiniai	23321	kg	7,75	7,83	7,82	-0,13
Gouda tipo sūriai	24231	kg	9,00	8,77	9,37	6,84
Tilsit tipo sūriai	24232	kg	9,51	8,87	9,17	3,38

Šaltinis: ŽŪMPRIS

**Kai kurių pieno produktų vidutinės savaitinės kainos (gamintojų) ES valstybėse
2004 m. 11 01 - 11 28, Lt/kg* (be PVM)**

Valstybė, produktas	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės pokytis, %
Sviestas, 82% rieb.					
Lietuva (luitais)	7,98	7,71	7,74	7,88	1,81
Lietuva (fasuotas)	9,20	9,21	9,17	9,19	0,22
Latvija	8,94	9,31	9,33	-	-
Estija	9,44	9,36	9,40	9,50	1,06
Lenkija	9,41	9,68	9,62	9,69	0,73
Vokietija, firminis	10,22	10,22	10,22	10,22	0,00
Prancūzija, pirma rūšis	10,22	10,22	10,20	10,15	-0,51
Belgija, firminis	10,48	10,48	10,50	10,41	-0,86
Italija, firminis	10,70	10,70	10,70	10,70	0,00
Olandija, firminis	10,36	10,36	10,32	10,32	0,00
Nugriebto pieno milteliai					
Latvija	6,69	6,66	6,65	6,64	-0,15
Estija	6,67	6,63	6,64	6,82	2,71
Lenkija	6,73	6,74	6,79	6,78	-0,15
Vokietija	7,39	7,42	7,42	7,46	0,47
Prancūzija	7,49	7,54	7,54	7,53	-0,23
Belgija	7,35	7,42	7,46	7,43	-0,37
Olandija	7,35	7,35	7,35	7,35	0,00
Nenugriebto pieno milteliai (26% rieb.)					
Latvija	8,33	8,08	8,27	8,36	1,09
Estija	8,29	8,33	8,26	8,29	0,36
Lenkija	8,43	8,23	8,18	8,57	4,77
Vokietija	8,80	8,80	8,93	8,96	0,39
Prancūzija	8,63	8,72	8,72	8,58	-1,58
Belgija	8,91	8,91	8,91	8,91	0,04
Olandija	8,91	8,98	8,91	8,91	0,00
Išrūgų milteliai					
Lenkija	1,63	1,71	1,73	1,77	2,31
Vokietija	2,04	1,99	1,93	1,83	-5,36
Prancūzija	1,99	2,00	1,90	1,85	-2,73
Olandija	2,04	2,04	1,97	1,97	0,00
Kazeinas ir kazeinatai					
Lietuva	19,34	-	20,73	-	-
Sūriai					
Lietuva					
<i>Gouda tipo</i>	8,62	9,71	9,47	9,59	1,27
<i>Tilsit tipo</i>	9,65	9,71	9,67	9,72	0,52
Latvija					
<i>Tilsit tipo</i>	9,50	9,31	9,33	9,12	-2,25
Estija					
<i>Edam tipo</i>	9,61	9,53	9,77	9,76	-0,10
Lenkija					
<i>Edam tipo, 42%</i>	9,66	9,84	10,10	10,01	-0,89
<i>Gouda tipo</i>	9,77	9,94	10,00	10,09	0,90
<i>Cheddar tipo</i>	-	-	9,80	-	-
<i>Emmentaler tipo</i>	10,72	10,68	10,59	10,67	0,76
<i>Mozzarella tipo</i>	9,01	8,93	9,06	9,12	0,66
<i>Radamer tipo</i>	10,98	11,01	11,49	11,77	2,44
<i>Feta tipo</i>	7,45	7,62	7,68	7,64	-0,52
Vokietija					
<i>Tilsiter tipo, 45%</i>	9,56	9,56	9,56	9,56	0,00
<i>Edamer tipo, 40%</i>	9,84	9,84	9,84	9,84	0,00
<i>Gouda tipo, 45/48%</i>	9,89	9,89	9,89	9,89	0,00
<i>Lydytas sūris, 45%</i>	9,84	9,84	9,84	9,84	0,00

lentelės tęsinys 15 psl.

14 psl. lentelės tęsinys

Valstybė, produktas	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	Savaitės pokytis, %
Belgija					
<i>Gouda tipo, 48%</i>	12,19	12,19	12,19	12,19	0,00
<i>Cheddar tipo</i>	10,41	10,41	10,41	10,41	0,00
Italija					
<i>Parmigiano tipo</i>	28,49	28,49	28,49	28,49	0,00
<i>Grana Padano tipo</i>	21,75	21,75	21,75	21,75	0,00
<i>Provolone tipo</i>	16,50	16,50	16,50	16,50	0,00
<i>Provolone Cremona tipo</i>	16,06	16,06	16,06	16,06	0,00
<i>Gorgonzola tipo</i>	13,81	13,81	13,81	13,81	0,00
<i>Italico tipo</i>	15,09	15,09	15,09	15,09	0,00
<i>Taleggio tipo</i>	15,43	15,43	15,43	15,43	0,00

*kainos užsienio valstybėse (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, LVAEI, EKI, ZSRIR, ZMP

ES pieno produktų eksporto subsidijos, EUR/100kg

Produktas	Produkto kodas	Eksporto šalies kodas	2004 11 12	2004 11 26	Pokytis, %
Nugriebto pieno milteliai	0402 10 19 9000	L01	-	-	-
		068	-	-	-
		L02	24,03	22,37	-6,91
		A01	29,00	27,00	-6,90
		L01	-	-	-
Nenugriebto pieno milteliai	0402 21 19 9900	068	-	-	-
		L02	54,53	54,53	0,00
		A01	70,00	70,00	0,00
		L01	-	-	-
		075	122,98	122,98	0,00
Sviestas, 82% riebumo	0405 10 11 9700	L02	97,16	97,16	0,00
		A01	131,00	131,00	0,00
		L01	-	-	-
		L04	49,11	49,11	0,00
		400	-	-	-
Sūriai	0406 90 13 9000	A01	70,29	70,29	0,00
		L03	-	-	-
		L04	49,73	49,73	0,00
		400	-	-	-
		A01	71,00	71,00	0,00
Cheddar tipo	0406 90 21 9900	L03	-	-	-
		L04	43,67	43,67	0,00
		400	-	-	-
		A01	62,77	62,77	0,00
		L03	-	-	-
Edam tipo	0406 90 23 9900	L04	43,38	43,38	0,00
		400	-	-	-
		A01	62,09	62,09	0,00
		L03	-	-	-
		L04	42,28	42,28	0,00
Tilsit tipo	0406 90 25 9900	400	-	-	-
		A01	61,77	61,77	0,00
		L03	-	-	-
		L04	42,28	42,28	0,00
		400	-	-	-
Gouda tipo	0406 90 78 9100	A01	61,77	61,77	0,00
		L03	-	-	-
		L04	42,28	42,28	0,00
		400	-	-	-
		A01	61,77	61,77	0,00

L01 - Vatikanas, Malta, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Čekija, Slovakija, Vengrija, Slovėnija, Kipras ir JAV.

L02 - Andora ir Gibraltaras.

L03 - Ceuta, Melilla, Islandija, Norvegija, Šveicarija, Lichtenšteinas, Andora, Gibraltaras, Malta, Turkija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Čekija, Slovakija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija, Kanada, Kipras, Australija ir N. Zelandija.

L04 - Albanija, Slovėnija, Kroatija, Bosnija ir Hercogovina, Serbija ir Juodkalnija ir Makedonija.

400 - JAV.

075 - Rusijos Federacija.

068 - Bulgarija.

A01 - Kitos šalys.

Šaltinis: OJ L351 (11) 2004 11 26

riebalų mišinių – iki 145 t (20,8%), šviežių sūrių ir varškės – iki 131,4 t (16,5%), tarkuotų sūrių, sūrių miltelių, pelėsių ir kitų brandintų sūrių – iki 14291,7 t (7%).

Prekyba pieno produktais

2004 m. spalio mėnesį, lyginant su rugsėju, vidaus rinkoje sviesto pardavimai sumažėjo iki 161,56 t arba 0,82%, tepamųjų pieno riebalų – iki 69 t (2,82%), tarkuotų sūrių, sūrių miltelių, pelėsių ir kitų brandintų sūrių – iki 822,8 t (9,19%), išrūgų miltelių – iki 131 t (76,23%).

Tačiau geriamojo pieno pardavimai išaugo iki 5853,88 t arba 4,27%, grietinėlės (įskaitant grietinę) – iki 1614,63 t (3,08%), raugintų pieno produktų – iki 2874,11 t (3,52%), nugriebto pieno miltelių – iki 162,30 t (5,39%), tepių riebalų mišinių – iki 568 t (9,23%), šviežių sūrių, varškės – iki 1244,93 t (6,08%), lydytų sūrių – 137 t (15,13%).

Analizuojamą mėnesį, lyginant su rugsėju, geriamojo pieno išvežimai į ES šalis sumažėjo iki 91,5 t arba 5%, grietinėlės (įskaitant grietinę) – iki 1564 t (17,29%), raugintų pieno produktų – iki 157,47 t (8,52%), nugriebto pieno miltelių – iki 915 t (28,52%), šviežių sūrių ir varškės – iki 95,49 t (9,02%). 2004 m. spalį, lyginant su rugsėju sviesto išvežimai į ES šalis išaugo 1,4 karto – iki 502,95 t, tepių riebalų mišinių – iki 43 t (10,26%),

tarkuotų sūrių, sūrių miltelių, pelėsių ir kitų brandintų sūrių – iki 3233,17 t (6,72%), lydytų sūrių – iki 47 t (30,56%), kazeino ir kazeinatų – iki 154 t (46,67%).

Spalį, lyginant su rugsėju, šviežių sūrių ir varškės eksportas į trečiąsias šalis išaugo iki 9 t arba 0,33%, išrūgų miltelių – iki 1156 t (67,05%), o tarkuotų sūrių, sūrių miltelių, pelėsių ir kitų brandintų sūrių eksportas sumažėjo iki 1244,76 t (30,30%).

Rusijos gamintojams leista eksportuoti pieno produkciją į ES šalis

Europos Komisijai priėmus sprendimą, dėl leidimo Rusijos gamintojams eksportuoti savo šalyje pagamintą produkciją į ES šalis, nuo šių metų gruodžio 3 d. trys Rusijos pieno produktų gamintojai iš Maskvos, Barnaulo ir Lipecko galės eksportuoti pieno produktus. Rusijos valdžia garantavo, kad šios įmonės laikysis ES nustatytų maisto saugumo reikalavimų. Rusijos veterinarinės – sanitarinės tarnybos bei ES šalių inspektoriai reguliariai tikrins šias kompanijas.

Šiuo metu dar keletas Rusijos pieno produktų gamintojų rengiasi atestuoti savo produkciją ir pradėti eksportuoti ją į ES šalis.

Pagal AgroNews, ŽŪMPRIS parengė I. Tiškevičienė, tel.: (8-37) 397280

Kai kurių pieno produktų pasaulinės kainos 2004 m. 11 01 - 11 28, Lt/kg*

Produktas	Vidutinė kaina				Savaitės pokytis, %
JAV CME, FOB					
	45 sav.	46 sav.	47 sav.	48 sav.	
Sviestas, AA	11,80	12,23	11,94	11,93	-0,08
Sūris Cheddar tipo, blokais	9,74	10,41	10,59	10,96	3,49
LPM, Centrinis ir Rytų regionas, FOB	5,34	5,28	5,24	5,26	0,38
NPM, Nacionalinis vid., FOB	7,89	7,81	7,75	8,05	3,87
Išrūgų milteliai, Centrinis regionas, FOB	1,45	1,44	1,43	1,41	-1,40
Vakarų Europoje, eksportui, FOB					
	46 sav.	48 sav.			
Sviestas, 82% rieš.	5,68	5,62			-1,06
LPM	6,32	6,32			0,00
NPM	6,46	6,41			-0,77
Lydytas sūris	6,52	6,51			-0,15
Išrūgų milteliai	1,88	1,86			-1,06
Okeanijos valstybės, eksportui, FOB					
	46 sav.	48 sav.			
Sviestas, 82% rieš.	5,38	5,31			-1,30
LPM	5,92	5,84			-1,35
NPM	5,99	5,91			-1,34
Sūris Cheddar tipo	7,47	7,37			-1,34

LPM - nugriebto pieno milteliai; NPM - nenugriebto pieno milteliai

* kainos užsienio valstybėse (Lt) pateiktos pagal atitinkamas datos LB valiutų kursą

Šaltinis: USDA

Bulvių, daržovių, vaisių ir uogų rinka

Lietuvos bulvių rinkos apžvalga

Pirmoje gruodžio pusėje įtampa bulvių rinkoje laikinai atslūgo, nes dauguma ūkininkų jau pardavė blogai besilaikančias ar laikinai pašiūrėse laikomas bulves. Atvėsus orams vidutinė nefasuočių prekinių bulvių kaina pakilo iki 0,35-0,45 Lt/kg, o fasuočių – iki 0,43-0,53 Lt/kg. Pigesnių bulvių pasiūla vėl padidės, kai pradės gesti saugyklose laikomos bulvės.

ES bulvių rinkos apžvalga

Bulvių kainos ES poliarizavosi. Aukščiausios kainos nusistovėjo Jungtinėje Karalystėje ir Danijoje, o žemiausios – Belgijoje ir Vokietijoje. Situaciją rinkoje

turėtų sušvelninti iki 5,97 mln. t sumažinta derliaus Didžiojoje Britanijoje prognozė. Tikimasi, kad bulvių trūkumas šioje šalyje ir Airijoje palengvins didelio Vokietijos bulvių derliaus (patikslintos prognozės – 12,8 mln. t) realizavimą.

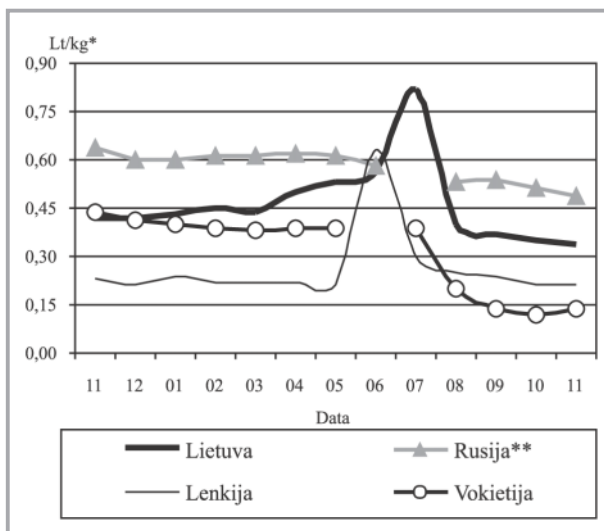
Šalys senbuvės lengviau atsikvėpė, kai įsitikino, kad naujųjų šalių narių (NŠN) produkcija (17-20 mln. t) šiais metais neturės įtakos jų bulvių rinkai. Daugelyje NŠN bulvių kainos panašios kaip ir Vokietijoje. Ateityje bulvių eksportą iš šių šalių apsunkins tai, kad didžioji dalis derliaus išauginama smulkiuose pavieniuose ūkiuose, iš kurių prekybininkams bus sunku sukomplektuoti dideles sveikų, vienodos veislės ir kokybės bulvių siuntas.

Dėl nedidelių daugelio NŠN perdirbamosios pramonės pajėgumų, ribotų eksporto galimybių ir neplanuojamos gamybos rytinėje ES dalyje gali išlikti didelė perprodukcijos tikimybė.

Lietuvos daržovių rinkos apžvalga

Nors daržovių eksportas į Baltijos šalis suaktyvėjo, pirmoje gruodžio pusėje daržovių kainos nedidėjo. Padidėję gamybos kaštai verčia augintojus susimąstyti, ar verta plėtoti daržininkystę, nes 2005 m. vėl tikimasi trąšų, augalų apsaugos priemonių, elektros, kuro pabrangimo bei darbo užmokesčio kilimo. Jau vasaros viduryje daržovių augintojai pradėjo naudoti akcizinį dyzelinį kurą, kuris, lyginant su 2003 m. tuo pačiu metu, pabrango 38%, o šių prekybos metų rugsėjo-lapkričio mėnesiais vidutinė bulvių ir daržovių (morkų, burokėlių, svogūnų, kopūstų) supirkimo kaina iš prekių ūkių sumažėjo 19,6% lyginant su 2003 m. ir 30,2% lyginant su 2002 m. tuo

Bulvių vidutinės kainos (augintojų) Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse 2003 - 2004 m.

* kainos užsienio valstybėse (Lt) pateiktos pagal atitinkamas datos LB valiutų kursą

** Leningrado sritis

Šaltiniai: LDAA, ZMP, ZSRIR, ARIS

Bulvių kainos kai kuriose ES šalyse 2004 m. rugsėjo - lapkričio mėn., Lt/t*

Data	Valstybė	Lenkija	Vokietija	Belgija	Olandija	Prancūzija	Ispanija	Danija	Jungtinė Karalystė
09 24		220	127	92	-	245	367	395	439
10 01		221	119	86	-	388	357	-	396
10 08		215	110	92	-	226	-	395	366
10 15		217	107	90	-	214	287	395	377
10 22		217	129	90	-	206	279	396	381
10 29		215	126	90	-	190	-	395	382
11 05		209	131	98	190	190	-	395	380
11 12		210	134	98	181	190	317	395	391
11 19		203	135	92	173	190	312	361	386
11 26		213	145	92	173	179	293	359	400

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamas datos LB valiutų kursą
Lenkija, Jungtinė Karalystė, Vokietija, Belgija - augintojų kainos

Šaltiniai: ZSRIR, Europos Komisija

Bulvių, daržovių ir vaisių pardavimo kainos Lietuvos prekiniuose ūkiuose 2004 m. 11 15 - 12 12, Lt/kg*

Daržovės	47 sav.		48 sav.		49 sav.		50 sav.		Savaitės pokytis, %	
	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.
Bulvės	0,30	0,40	0,30	0,40	0,30	0,40	0,35	0,45	16,67	12,50
Fasuotos bulvės	0,38	0,48	0,38	0,48	0,38	0,48	0,43	0,53	13,16	10,42
Burokėliai	0,29	0,33	0,29	0,33	0,29	0,33	0,29	0,33	0,00	0,00
Svogūnai	0,35	0,41	0,35	0,41	0,30	0,50	0,30	0,50	0,00	0,00
Morkos	0,30	0,40	0,30	0,40	0,30	0,40	0,30	0,40	0,00	0,00
Plautos morkos	0,45	0,55	0,45	0,55	0,45	0,55	0,45	0,55	0,00	0,00
Kopūstai	0,25	0,35	0,25	0,35	0,25	0,35	0,25	0,35	0,00	0,00
Raudoni kopūstai	0,50	0,60	-	0,50	0,50	0,60	0,50	0,60	0,00	0,00
Kiniški kopūstai	0,70	0,80	0,70	0,80	0,75	0,80	0,75	0,80	0,00	0,00
Savojos kopūstai**	1,20	1,50	-	1,20	-	1,20	-	1,20	0,00	0,00
Porai	1,30	1,50	-	1,30	1,30	1,40	1,30	1,40	0,00	0,00
Salierai	1,20	1,50	1,20	1,50	1,20	1,50	1,20	1,50	0,00	0,00
Petražolės šakninės	1,20	2,50	1,20	2,50	1,20	2,50	1,20	2,50	0,00	0,00
Obuoliai <i>Auksis</i>	-	1,40	-	1,40	-	1,40	-	1,40	-	0,00

* kainą lemia kokybė, prekinis paruošimas, pateikiamos produkcijos kiekiai, transporto išlaidos

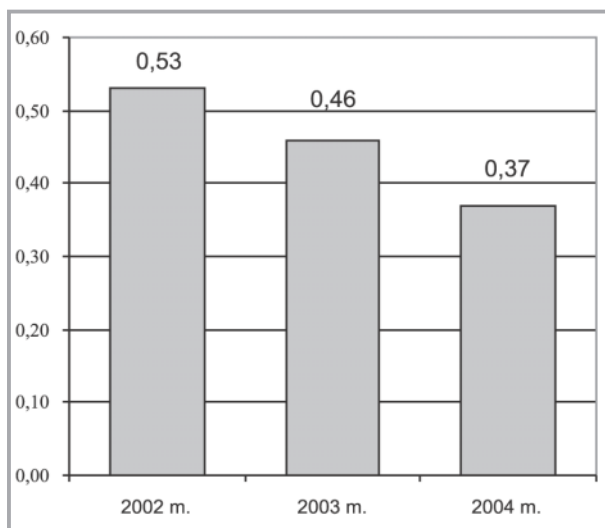
Šaltinis: LDAA

** vnt. kaina

pačiu laikotarpiu. Jei artimiausiu metu nebus padidintos beakcizinio dyzelinio kuro normos daržininkystei ir bulvininkystei ir nesimta kitų priemonių, kurios sušvelnintų didėjančių gamybos kaštų ir mažėjančių produkcijos supirkimo kainų poveikį, ateityje gali tecti valgyti tik importuojamas daržoves ir bulves.

Pirmoje gruodžio pusėje **baltagūžiai kopūstai** kainavo 0,25-0,35 Lt/kg, **kiniški kopūstai** – 0,75-0,80 Lt/kg. Lenkiški kopūstai buvo importuojami po 0,33-0,36 Lt/kg.

Neplautų **morkų** vidutinė kaina buvo 0,30-0,40 Lt/kg, o plautų – 0,45-0,55 Lt/kg. Antroje

Bulvių, morkų, burokėlių, svogūnų ir kopūstų vidutinės kainos (augintojų) rugsėjo - lapkričio mėn., Lt/kg

Šaltinis: LDAA

gruodžio pusėje vidutinė morkų kaina turėtų padidėti 5 ct už kg.

Pirmoje gruodžio pusėje dėl padidėjusio eksporto į kitas Baltijos šalis padidėjo **burokėlių** paklausa. Burokėlių kainos svyravo nuo 0,29 iki 0,33 Lt/kg.

Svogūnų kainos labai diferencijuotos. Geros kokybės svogūnai visuomeninio maitinimo įstaigoms tiekiami po 0,50 Lt/kg, didmeninėms ir mažmeninėms prekybos įmonėms – po 0,25-0,40 Lt/kg. Svogūnų pasiūla išlieka didesnė už paklausą.

Svogūnų rinkos apžvalga kaimyninėse valstybėse

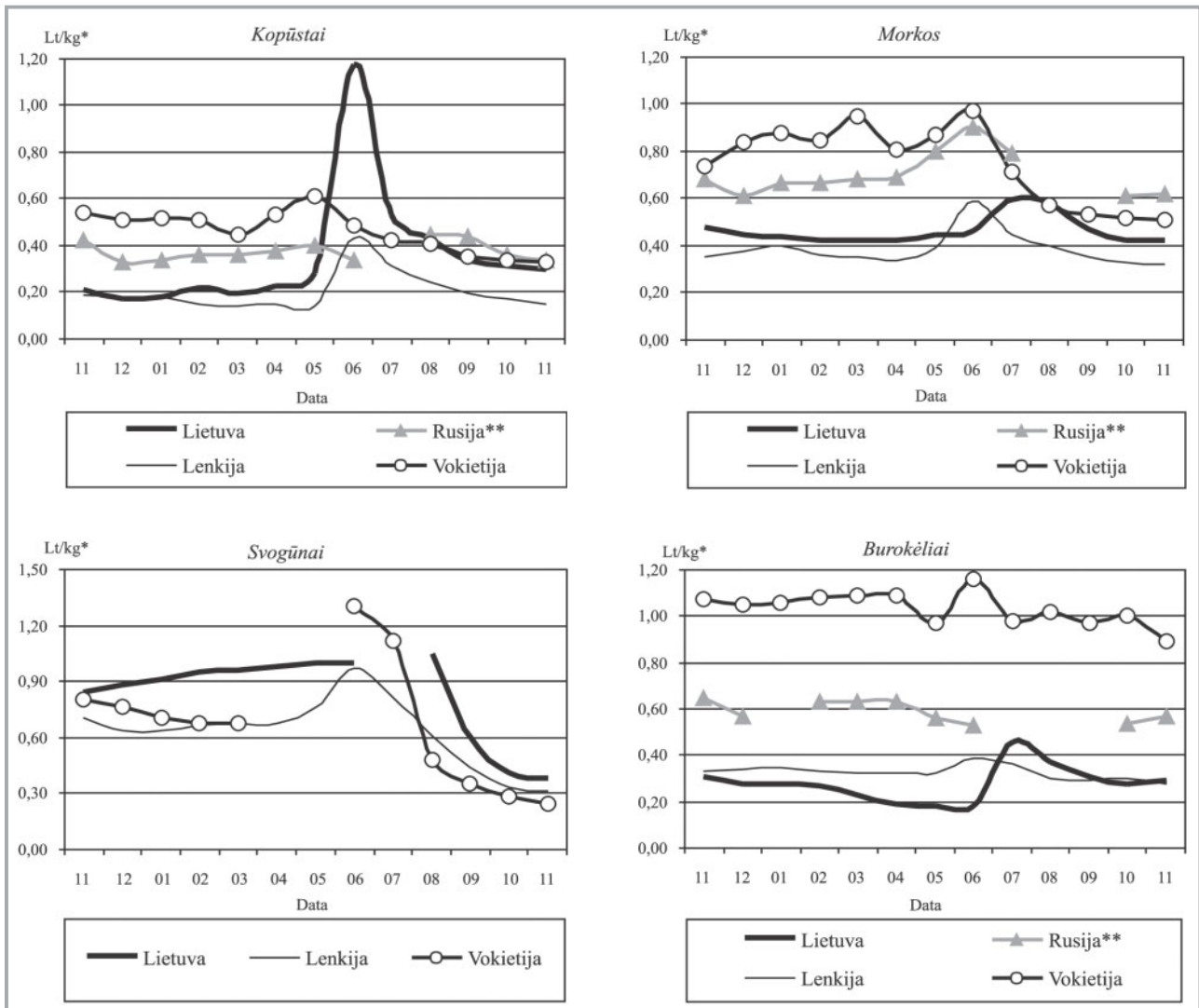
Lenkijos agrarinės ekonomikos instituto duomenimis 2004 m. svogūnų derlius **Lenkijoje** sudaro 750 tūkst. t. Tai 11% daugiau lyginant su 2003 m. Svogūnus augina apie 280 tūkst. ūkininkų. Apie 90% augintojų svogūnus augina iki 10 arų plotuose, o derlius šiuose sklypuose siekia vos 20 t/ha. Daugiausia svogūnų išauginama apie Varšuvą, Poznanę ir Kalicę. Apie 160-170 tūkst. t svogūnų tikimasi eksportuoti.

Svogūnų derlius išaugo padidėjus kainoms praėjusiam sezone. Įtakos turėjo ir Lenkijos narystė ES. Daug grūdų augintojų ėmė auginti svogūnus dėl vienkartinį tiesioginių išmokų už pasėlių plotus, nes išmoka mokama nepriklausomai nuo to, kas auginama.

2004 m. **Latvijos** ūkininkai svogūnų pasėlių plotus padidino iki 432 ha, t.y. 29%. Gautas svogūnų derlius sudaro apie 28-35 tūkst. t. Spalį svogūnų kaina Rygos naktiniame turguje buvo 0,07-0,08 LVL/kg

Daržovių vidutinės kainos (augintojų) Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse 2003 - 2004 m.

* kainos užsienio valstybėse (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą
 ** Leningrado sritis

Šaltiniai: LDAA, ZMP, ZSRIR, ARIS

(0,35-0,40 Lt/kg), didžiosiose Rygos turgavietėse dieną – 0,16-0,40 LVL/kg (0,81-2,00 Lt/kg).

Spalio mėnesio duomenimis **Baltarusijoje** buvo nuimta virš 80% svogūnų ploto. Gautas derlius sudarė 25 tūkst. t. Tai du kartus daugiau nei praėjusiais metais. Šio kiekio užteks patenkinti vidaus rinkos poreikiams. Vidutinis svogūnų derlingumas buvo 13,7 t/ha, o Gomelio srityje siekė net 19 t/ha.

2005 m. svogūnų plotą planuojama padidinti 1,5 karto ir gauti 50 tūkst. t derlių. Didėsnį derlių planuojama gauti didinant svogūnų derlingumą ir naudojant naujas technologijas bei techniką. Toks derlius leistų svogūnų rinkai tapti nepriklausoma nuo importo. 2002 m. į Baltarusiją buvo importuota 18,8 tūkst. t svogūnų, o 2003 m. – 17,9 tūkst. t. Kadangi šiais metais gautas nemažas svogūnų derlius, importo apimtys bus žymiai mažesnės.

2004 m. **Ukrainos** svogūnų augintojai padidino

pasėlių plotus. Dėl gausaus derliaus buvo prognozuota, kad svogūnų kaina nukris iki 0,40 UAH/kg (0,20 Lt/kg), tačiau baigus nuimti derlių, iš augintojų svogūnai buvo perkami po 0,70-0,80 UAH/kg (0,35-0,40 Lt/kg). Išsilaikius aukštesnei kainai, prasidėjo nekontroliuojamas svogūnų importas iš Lenkijos, kur svogūnų kaina buvo tik 0,35-0,40 UAH/kg (0,18-0,20 Lt/kg). Todėl lapkričio viduryje svogūnų kaina Ukrainoje sumažėjo iki 0,50 UAH/kg (0,25 Lt/kg). Kaina sumažėjo ir dėl to, kad svogūnai pradėjo gesti. Rinkos specialistai prognozuoja, kad svogūnų kainos gali kristi ir toliau, nes Ukrainoje svogūnų pasiūla 40-50% viršija vidaus rinkos poreikius. Apie 60% rinkai tiekiamų svogūnų yra išauginti Odesos, Čerkaso bei Krivojrogo srityse. Daugiausia svogūnų superka Kijevo, Donecko, Lugansko, Lvovo ir Krymo sritys.

Lietuvos vaisių rinkos apžvalga

Pirmoje gruodžio pusėje obuolių kainos buvo stabilios. Prekiniai sodininkystės ūkiai į prekybos tinklus antros klasės obuolius tiekė po 1,40 Lt/kg, pirmos klasės – priklausomai nuo pakuotės ir veislės po 1,70-2,30 Lt/kg.

Vaisių ir uogų rinka Ukrainoje

Ukrainos valstybinio statistikos komiteto duomenimis lapkričio 1 d. visų kategorijų šalies ūkiuose vaisių ir uogų derlius buvo 1,5 mln. t, o vidutinis derlingumas siekė 7,2 t/ha. Vaisiai ir uogos buvo auginami 208,2 tūkst. ha plote. Daugiausia vaisių ir uogų išauginta privačiuose ūkiuose (apie 1,35 mln. t). Derlingumas šiuose ūkiuose siekė 10,1 t/ha.

Tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu vaisių ir uogų derlius šalyje buvo 1,63 mln. t, o derlingumas siekė 60,1 cnt/ha.

Tarptautinės konferencijos „Daržovės ir vaisiai Ukrainoje: naujų galimybių rinka“ metu daugelis ekspertų buvo vieningos nuomonės, kad artimiausiais metais pelningiausias ir perspektyviausias verslas Ukrainoje bus vaisių ir uogų auginimas ir realizacija. Taip pat buvo pabrėžta, kad ryšium su energetinių resursų brangimu, vaisiai ir uogos turi būti auginami arti pagrindinių vartojimų centrų.

Įvertinus situaciją Ukrainoje per pastaruosius penkis metus, matyti, kad vaisių ir uogų auginimas buvo sukonzentruotas prie didžiausių vartojimo centrų. Statistikos duomenimis daugiausiai vaisių ir uogų išauginama Dniepropetrovsko ir Donecko srityse, o taip pat Kryme.

Specialistų paskaičiavimu pelnas iš intensyviai prižiūrimo vieno hektaro obelų sodo gali siekti 150-180 tūkst. UAH (75-90 tūkst. Lt), kai tuo tarpu pelnas iš vieno grūdinių kultūrų hektaro tesiekia 2-3 tūkst. UAH (1-1,5 tūkst. Lt).

Gamintojų organizacijos (GO) Baltijos ir Šiaurės šalyse

Lapkričio 12-13 d. Jelgavoje, Latvijoje vyko tarptautinė konferencija „Gamintojų organizacijų veikla ir jų perspektyvos Europos Sąjungoje“, kurią organizavo Latvijos ūkininkų federacija. Joje dalyvavo atstovai iš Danijos, Švedijos, Suomijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Konferencijos tikslas buvo supažindinti konferencijos dalyvius su situacija vaisių ir daržovių sektoriuje, augintojų požiūriu į GO kiekvienoje iš dalyvaujančių šalių, pabandyti išsiaiškinti, kas trukdo tiek senųjų, tiek naujųjų šalių vaisių ir daržovių augintojams jungtis į GO, kokias reformas pasiūlyti ES bendrosios rinkos organizavime

(CMO) vaisių ir daržovių sektoriuje, numatyti galimas bendradarbiavimo formas ir sritis tarp šių šalių augintojų.

Visas konferencijoje dalyvavusias šalis vienija bendras bruožas – didžiąją daržovių ir vaisių dalį užaugina palyginti smulkūs augintojai, kurių derybinės galios yra per silpnos derėtis su vis didesnę galią įgaunančiais tarptautiniais prekybos tinklais. Visi dalyviai pripažino, kad pagrindinė problema, su kuria susiduria augintojai ir kooperatyvai – kaip pelningai parduoti išaugintą produkciją.

Švedijoje per GO parduodama apie 40%, Danijoje – apie 30%, Suomijoje – tik apie 10% šalyje išauginamų vaisių ir daržovių. Tai, kad Švedijoje palyginti didelę dalį augintojų vienija GO, lemia šimtametė žemdirbių tradicija dirbti kartu. Kooperatyvai prisitaikė prie ES keliamų reikalavimų ir buvo pripažinti GO. Danijoje augintojus burtis į GO skatina padidėję maisto saugos reikalavimai, arši konkurencija vietinėje ir pasaulinėje rinkoje. Įvairių programų įgyvendinimui reikalingos didelės investicijos. Tam naudojamos ES paramos lėšos. Suomijoje iš šešių GO tik viena parengė operatyvinę programą (OP) ir pasinaudojo ES parama. Suomijoje daugėja daržovių augintojų kooperatyvų, tačiau jie sunkiai prisitaiko prie gamintojų organizacijoms keliamų ES reikalavimų.

Iš Baltijos šalių tik Latvijoje yra preliminariai pripažinta GO. Jos nariai – jauni ūkininkai, savo ūkiuose įdiegę intensyviausią auginimo technologijas. Kooperatyvas susiduria su tokiais pat problemomis, kaip ir visi kooperatyvai naujosiose šalyse narėse (NŠN). Tai individualių ir bendrų interesų suderinimo problema, investicinių ir apyvartinių lėšų trūkumas, kvalifikuotų vadovų stoka, netobula įstatyminė bazė. Latvijos GO taisyklės leidžia įregistruoti GO tik kooperatyvams ir visuomeninėms organizacijoms. Todėl Latvijos žemės ūkio ministerija skatina šakines vaisių ir daržovių asociacijas užregistruoti GO, kurios užsiimtų ne tik lobistine veikla, bet ir bendromis jėgomis užsiimtų jos narių produkcijos realizacija. Latvijos Kaimo plėtros programoje numatyta parama GO leidžia pradiniame jų kūrimosi etape kompensuoti jų patirtas administracines, patalpų nuomos, darbo užmokesčio, konsultavimo ir kt. išlaidas. 2004 m. preliminariai pripažintai GO buvo išmokėta 3250 LVL (16,5 tūkst. Lt) nacionalinė subsidija.

Estijoje sėkmingiausiai kooperuojasi bulvininkai (2 kooperatyvai). Jų pavyzdžiu norėtų

pasekti uogininkai, nes uogų kainos yra sąlyginai žemiausios vaisių-daržovių sektoriuje. Daržoves auginantys ūkininkai dar nemato būtinybės kooperuotis, nes rinką valdo trys stambūs daržininkai.

Lietuvoje GO kūrimąsi stabdo nepilnai parengta įstatyminė bazė bei pačių augintojų ir kooperatyvų vadovų pasyvumas.

Konferencijoje buvo diskutuojama apie tai, kokius pasiūlymus Baltijos šalys turėtų pateikti ES komisijai dėl bendrosios rinkos organizavimo supaprastinimo vaisių ir daržovių sektoriuje. Dalyvių nuomone veiksmingiausi būdai, skatinantys gamintojų organizacijų kūrimąsi naujosiose šalyse narėse būtų:

1) paramos diferencijavimas. Šiaurės šalių GO dėl mažiau palankių auginimo sąlygų, pradiniame kūrimosi etape ir t.t. turėtų būti skiriama didesnė parama,

2) platesnės galimybės nustatant operatyvinių programų (OP) prioritetus. Siūlyta į prioritetus įtraukti krizių valdymą perprodukcijos, stichinių nelaimių metu, derliaus draudimą, vaisių ir daržovių vartojimo skatinimo programas, prekinio ženklo sukūrimą bei reklamą ir t.t.,

3) augintojų mokymas, informacijos sklaida naudojant ES paramos lėšas. Pageidautina, kad mokymų metu pasidalinti patirtimi būtų kviečiami senųjų šalių narių GO vadovai,

4) dalinis eksporto išlaidų, įskaitant ir infrastruktūros sukūrimą, padengimas.

Konferencijos pabaigoje buvo priimtas rezoliucijos projektas, kuriame numatyta veiksmų programa, galinti paspartinti vaisių ir daržovių sektoriaus vystymąsi Baltijos šalyse. Joje sakoma, kad būtina: 1) suintensyvinti augintojų mokymus ir informacijos apie kooperaciją ir gamintojų organizacijas sklaidą, 2) skatinti įvairias augintojų kooperacijos formas, 3) įpareigoti mokymo įstaigas atsakingiau ruošti kooperatyvų vadovus, 4) teikti išsamią rinkos informaciją augintojams, 5) mokėti nacionalines tiesiogines išmokas integruotos produkcijos augintojams, 6) skatinti vietinės produkcijos vartojimą, informuojant vartotojus apie šios produkcijos privalumus, 7) numatyti paramą investicijoms į sandėliavimo, rūšiavimo ir pakavimo įrangą nacionalinėje kaimo plėtros programoje.

Pagal ŽŪMPRIS, LDAA, Agra Europe, ZMP ir kitus šaltinius parengė Z. Cironkienė ir D. Reipienė, tel.: (8-37) 397449

Bulvių, daržovių ir vaisių kainos Lenkijos didmeninės prekybos bazėse 2004 m. 12 01-02, Lt/kg*

Vietovė		Broniškė		Poznanė		Sandomierz		Vroclavas		Rzeszovas	
		Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.
Daržovės, vaisiai											
Bulvės		0,29	0,33	0,25	0,27	0,21	0,25	0,16	0,19	0,25	0,33
Burokėliai		0,25	0,37	0,41	0,49	0,21	0,27	0,33	0,33	0,33	0,58
Morkos		0,41	0,66	0,49	0,66	0,21	0,41	0,33	0,41	-	-
Svogūnai		0,23	0,33	0,16	0,41	0,11	0,16	0,21	0,25	0,25	0,41
Gūžiniai kopūstai		0,16	0,25	0,20	0,23	0,08	0,10	0,16	0,16	0,16	0,25
Žiediniai kopūstai**		3,29	4,12	1,73	1,97	0,82	0,99	1,32	1,48	2,47	2,47
Kiniški kopūstai		0,82	1,15	0,82	1,15	-	-	-	-	-	-
Agurkai (ilgi)		-	-	-	-	2,47	2,88	3,95	5,35	4,94	5,76
Pomidorai		4,53	5,35	3,29	4,12	3,29	4,12	3,70	4,94	3,70	4,94
Paprika raudona		4,94	6,58	-	-	2,96	3,29	4,12	4,94	-	-
Paprika žalia		2,47	3,29	-	-	-	-	2,06	2,06	-	-
Porai		-	-	1,40	1,48	-	-	1,23	1,32	-	-
Salierai		0,66	0,90	0,99	1,65	0,58	0,66	0,66	0,82	0,99	1,07
Salotos**		0,99	1,28	0,82	1,40	0,45	0,54	0,82	1,23	0,82	0,82
Kriaušės		1,65	2,47	1,23	2,30	0,82	1,65	0,82	2,06	1,03	2,20
Desertiniai obuoliai	<i>Gala</i>	0,90	1,37	0,88	1,04	-	-	0,82	1,09	0,88	0,88
	<i>Ligol</i>	0,99	1,37	0,99	1,21	-	-	0,99	1,23	0,99	0,99
	<i>Lobo</i>	0,82	1,07	0,76	0,99	0,44	0,49	0,66	0,99	0,82	1,09
	<i>Šampion</i>	0,82	1,19	0,88	1,09	0,49	0,54	0,82	1,09	0,82	1,09

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

** vnt. kaina

Šaltinis: ZSRIR

Ekologiškų produktų rinka

Ekologinės gamybos ūkių bulvių ir daržovių pasėlių struktūra

Bulvės ir daržovės sudaro didelę ekologiškos prekinės žemės ūkio produkcijos dalį, nors jų dalis ekologinės gamybos naudmenose yra nedidelė. Ekologinės gamybos bulvių ir daržovių plotai 2002 m. sudarė 2% ekologinės gamybos naudmenų ploto, 2003 m. – 1,3%, 2004 m. – 1,5%, o iš jų 0,5% sudaro daržovių plotai. Ekologiškos bulvės 2004 m. sudarė 68% auginamų ekologiškų bulvių ir daržovių ploto. Labiausiai populiarūs Lietuvoje yra morkos, kopūstai, burokėliai. Didžiausi ekologiškų daržovių plotai yra Biržų, Raseinių, Molėtų, Marijampolės, Vilniaus, Utenos, Šiaulių, Šilalės, Utenos rajonuose.

Ekologiškų bulvių ir daržovių supirkimo bei pardavimo kainos

Ekologiškų produktų kainos visose šalyse ir Lietuvoje taip pat didesnės nei įprastinių produktų. Tačiau kainų skirtumas nevienodas. Pavyzdžiui, didžiausias ekologiškų ir įprastinės gamybos bulvių kainų skirtumas nustatytas Olandijoje – 273%, o mažiausias Danijoje – 13%, Austrijoje – 34%. Didžiausias ekologiškų ir įprastinės gamybos morkų kainos skirtumas nustatytas Suomijoje – 160%, Portugalijoje – 145%, o mažiausias – Danijoje bei Italijoje – 38%. Ekologiškų svogūnų kaina didesnė nei įprastinės gamybos Suomijoje – 207%, Portugalijoje – 175%, Belgijoje tik 50%, o Liuksemburge – 62%.

Ekologinės gamybos ūkių pasėlių struktūra, %

	Daržovės ir bulvės	Uogynai	Sodai	Žaliosios	Varpiniai ir ankštiniai javai
2002 m.	2,0	1,0	5,0	49,0	29,0
2003 m.	1,3	1,0	2,0	37,0	27,0
2004 m.	1,5	2,0	2,0	41,0	48,0

Šaltinis: Ekoagros

Ekologinės gamybos ūkių bulvių ir daržovių pasėlių struktūra, %

	Morkos	Kopūstai	Burokėliai	Svogūnai	Bulvės	Kitos daržovės
2002 m.	4	2	4	2	70	18
2003 m.	4	2	2	1	69	22
2004 m.	3	2	4	1	68	22

Šaltinis: Ekoagros

Ekologiškų ir įprastinės gamybos bulvių ir daržovių kainų skirtumas kai kuriose valstybėse 2000 m., %

Šalis	Bulvės	Pomidorai	Svogūnai	Agurkai	Morkos
Austrija	34	137	83	67	82
Belgija	105	57	50	47	65
Danija	13	74	128	71	38
Suomija	99	76	207	17	160
Graikija	122	71	128	25	69
Italija	54	45	122	1	38
Liuksemburgas	64	85	64	202	119
Olandija	273	225	155	62	71
Portugalija	124	88	175	168	145
Švedija	71	35	148	43	87
ES vidurkis	91	89	82	70	51

Šaltinis: U. Hamm, F. Gronefeld, D. Halpin Analysis of the European market for organic food, 2002

Ekologiškų burokėlių supirkimo kainos 2003 m., Lt/kg

	Šviežių burokėlių pardavimui			Perdirbimui		
	Min.	Vid.	Maks.	Min.	Vid.	Maks.
Burokėliai	0,75	0,97	1,80	0,47	0,47	0,47

Šaltinis: sertifikuotos ekologinės gamybos produktų perdirbimo įmonės

Ekologiškų bulvių ir daržovių supirkimo kainos 2003 m., Lt/kg

Supirkimo kaina, Lt/kg	Bulvės	Morkos	Svogūnų laiškai	Šparaginės pupelės	Agurkai	Kaliaropės	Pomidorai	Česnakai
Minimali	0,65	0,85	5,00	3,00	1,00	1,50	3,00	4,00
Vidutinė	0,94	1,17	5,51	3,20	1,03	1,95	3,00	5,86
Maksimali	1,50	2,00	7,00	4,00	1,20	2,35	3,00	6,00
Supirkimo kaina, Lt/kg	Krapai	Kopūstai	Juodieji ridikai	Lapkotiniai salierai	Porai	Svogūnai	Petražolės	Cukinijos
Minimali	3,50	0,50	1,50	3,00	3,00	0,70	3,00	1,00
Vidutinė	4,71	0,90	1,83	4,42	3,00	1,54	3,62	2,56
Maksimali	8,00	1,30	2,00	5,00	3,00	2,50	4,50	5,00

Šaltinis: sertifikuotos ekologinės gamybos produktų perdirbimo įmonės

Ekologiškų bulvių ir daržovių supirkimo bei pardavimo kainos Vokietijoje lapkričio mėn., Lt/kg

	Pardavimo iš ūkio kaina		Supirkimo kaina			
			Mažmeninė prekyba		Didmeninė prekyba	
	2003 m.	2004 m.	2003 m.	2004 m.	2003 m.	2004 m.
Bulvės (12,5 kg pakuotėje)	2,35	2,49	2,04	2,07	1,59	1,55
Burokėliai	5,32	5,21	2,93	2,76	2,07	2,00
Morkos (plautos)	5,14	5,11	2,80	2,59	2,11	1,86
Svogūnai (geltoni 30-50 mm)	5,35	5,49	2,73	2,66	2,21	1,08
Baltagūžiai kopūstai	5,08	5,14	2,69	2,66	2,11	1,93
Porai	9,15	9,36	4,83	4,97	3,38	3,63
Šakniniai salierai	6,49	6,39	3,45	3,38	2,62	2,35
Pomidorai	13,05	11,95	10,81	7,04	-	-

Šaltinis: ZMP

Ekologiškas bulves ir daržoves Lietuvoje superka sertifikuotos ekologinės gamybos produktų perdirbimo įmonės: UAB “Uzla”, kuri tiekia konservuotas vaisių ir daržovių sultis, marinuotas daržoves bei uogų užtepus, ir KB “Daržovių centras”, fasuojantis ekologiškas daržoves ir vaisius. 2004 m. ekologiškų produktų asortimente yra 6 perdirbtų vaisių ir daržovių produktų pavadinimai.

Ekologiškų bulvių ir daržovių supirkimo kainos svyruoja. Minimalius ir maksimalius kainų skirtumus ir svyravimus lemia bulvių ir daržovių kokybės skirtumai. Vidutinė ekologiškų bulvių supirkimo kaina 2003 m. buvo 0,94 Lt/kg, ekologiškų morkų – 1,17 Lt/kg, ekologiškų svogūnų – 1,54 Lt/kg, ekologiškų kopūstų – 0,90 Lt/kg. Ekologiškų burokėlių vidutinė supirkimo kaina perdirbimui 2003 m. buvo 0,47 Lt/kg, o šviežių burokėlių pardavimui – 0,97 Lt/kg.

Ekologiškų bulvių ir daržovių augintojų kainų Vokietijoje analizė rodo, kad didžiausia bulvių ir daržovių kaina yra jas parduodant vartotojui tiesiai iš ūkio, o parduodant perdirbimo įmonėms – kainos daug mažesnės. Lyginant ekologiškų produktų kainas Vokietijoje 2003 m. ir 2004 m., tenka pastebėti, kad kainos yra stabilios.

Ekologiškų bulvių ir daržovių mažmeninės kainos

Ekologiškų bulvių ir daržovių kainos mažmeninės

prekybos centruose 2004 m. buvo didesnės nei turgavietėse. Pavyzdžiui, ekologiškų bulvių – 151%, ekologiškų morkų – 87%, ekologiškų burokėlių – 127%, o ekologiškų svogūnų – 50%.

Ekologiškų ir įprastinės gamybos bulvių ir daržovių kainų Lietuvos mažmeninės prekybos centruose 2004 m. analizė rodo, kad ekologiškos bulvės brangesnės 71% nei įprastinės gamybos bulvės, ekologiškos morkos – 75%, ekologiški svogūnai – 101%, ekologiški burokėliai – 89%, o ekologiški baltagūžiai kopūstai – 126%. Ekologiškų bulvių pardavimo kaina mažmeninės prekybos centruose išliko stabili per paskutinius tris mėnesius, o ekologiškų morkų, svogūnų ir burokėlių kaina nukrito. Ekologiškų kopūstų pardavimo kaina mažmeninės prekybos centruose 2004 m. rugsėjo-lapkričio mėn. svyravo, pvz.: rugsėjo mėn. buvo 1,39 Lt/kg, spalio mėn. – 1,69 Lt/kg, o lapkričio mėn. – 1,29 Lt/kg.

Tuo tarpu lyginant 2004 m. rugsėjo – spalio mėn. Vokietijos mažmeninės prekybos centruose ekologiškos bulvės buvo brangesnės 165%, ekologiškos morkos – 133%, ekologiški svogūnai – 153%. Ekologiškų bulvių, morkų, svogūnų ir porų pardavimo kaina mažmeninėje prekyboje Vokietijoje 2004 m. rugsėjo ir spalio mėn. nukrito, o ekologiškų pomidorų ir agurkų pardavimo kaina pakilo.

Pagal Ekoagros, ŽŪMPRIS, ZMP ir kitus šaltinius parengė V. Rutkoviėnė, G. Abraitytė, tel.: (8-37) 752202

**Ekologiškų bulvių ir daržovių pardavimo vidutinės kainos turgavietėse ir mažmeninės prekybos centruose
2004 m. sausio-lapkričio mėn., Lt/kg**

	Bulvės	Morkos	Burokėliai	Svogūnai
Turgavietėse	0,77	0,97	0,70	1,97
Mažmeninė prekybos centruose	1,93	1,81	1,59	2,95

Šaltinis: ŽŪMPRIS

**Kai kurių ekologinės ir įprastinės gamybos produktų vidutinė kaina Lietuvos mažmeninės prekybos centruose
2004 m., Lt/kg**

	Ekologinės gamybos			Įprastinės gamybos			Santykinius kainų skirtumas, %
	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	
Bulvės	1,49	1,49	1,49	0,89	0,85	0,65	71
Morkos	1,99	1,99	1,69	1,29	0,99	0,94	75
Svogūnai	3,29	2,49	1,79	1,49	1,39	0,99	101
Burokėliai	1,49	1,49	1,29	0,89	0,68	0,99	89
Kopūstai	1,39	1,69	1,29	0,99	-	0,65	126

Šaltinis: ŽŪMPRIS

**Kai kurių ekologinės ir įprastinės gamybos produktų vidutinė kaina Vokietijos mažmeninės prekybos centruose
2004 m., Lt/kg**

	Ekologinės gamybos		Įprastinės gamybos		Santykinius kainų skirtumas, %
	Rugsėjis	Spalis	Rugsėjis	Spalis	
Bulvės	4,66	4,35	1,73	1,66	165
Morkos	4,97	4,70	2,11	2,04	133
Svogūnai	5,87	5,52	2,28	2,21	153
Porai	8,67	7,77	4,83	4,18	82
Pomidorai	10,43	12,15	4,39	5,11	138
Agurkai	4,66	4,87	1,73	2,28	137

Šaltinis: ZMP

Šaltinių sutrumpinimai

AMA	– Agrarmarkt Austria, Austrija
ARIS	– Agrarnaja Rynočnaja Informacionaja Sistema, Rusija
EKI	– Eesti Konjunkturiinstituut, Estija
IGC	– International Grains Council, D. Britanija
IKAR	– Institut Konjuktury Agrarnovo Rynka, Rusija
LDAA	– Lietuvos daržovių augintojų asociacija
LIFFE	– London International Financial Future Exchange, D. Britanija
LVAEI	– Latvijas Valsts Agraras Ekonomikas Instituts, Latvija
LŽŪMPRRA	– Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra
MD	– Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
PAM	– Projekt Agrarnovo Marketinga, Ukraina
STD	– Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos vyriausybės
VMVT	– Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
ZMP	– Zentrale Markt - und Preisberichtsstelle, Vokietija
ZSRIR	– Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej, Lenkija
ŽŪIKVC	– VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras
ŽŪM	– Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
ŽŪMPRIS	– Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema
USDA	– United States Department of Agriculture, JAV

Kopijavimas ar publikavimas viso leidinio ar jo dalies, be raštiško leidėjo sutikimo, yra draudžiamas.

© “Agro RINKA”

Leidėjas: VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras

V. Kudirkos g. 18, Vilnius,

Tel. (8-5) 266 06 01

Redakcinė kolegija, tel.: (8-5) 266 06 02, 266 06 14, (8-37) 397094

El. paštas: agrorinka@vic.lt

<http://www.vic.lt/ris>

Tiražas 2500 egz.

Maketavo R. Berūkštienė

Spausdino UAB “Lodvila”

Saltoniškių g. 29/3, Vilnius, tel.: (8-5) 2790111